

AMERIKANSKI SLOVENEK

List za slovenski narod v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote

9. številka

Joliet, Illinois, 5. februarja 1909

Letnik XVIII

IZ PREMOGARSKÉ KONVENCIJE.

Letno poročilo predsednika Lewisa bilo sprejeto po hudih praskah z nasprotniki.

PRIBEŽALIŠČE ZATIRANCEV.

To ostani Amerika i nadalje po mislih združenih premogarjev.

Indianapolis, Ind., 2. febr. — Predsednik premogarske zveze je v današnji seji narodne konvencije združenih premogarjev pridobil nadaljnji uspeh, ko so delegati z veliko večino odobrili njegov ugovor proti temu, da bi se razpor v pennsylvanskem Mercer-Buttler premogovniku finančno podprl, in odobrili so tudi njegovo grajo za dotične distrikte unije.

Konvencija bo brzkone trajala še do prihodnje sobote.

Indianapolis, 1. febr. — Danes sta se merili Lewisova in Walkerjeva stranka, in pristaši predsednika Lewisa so ostali zmagoviti. V zvezi s tem je izjavil Walker, Lewisov protikandidat pri zadnji predsedniški volitvi, da so si Lewisovi pristaši nečistim načinom priborili premoč v konvenciji in da zato nima smisla, še dalje pobijati izvolitve Lewisovo. Štetje pri volitvi oddanih glasov je dognalo, da je bil Lewis izvoljen z večino kakih 16.000 glasov.

Letno poročilo predsednika Lewisa je bilo sprejeto s 1627 proti 1054 glasom. Glavni spotikljivi je tvorilo mesto v poročilu, kjer se je govorilo o odstavi uradnikov distrikta 11. v Indiani. Uradniki tega okrožja so se obotavljali, proglasiti končanim neki štrajk, ki se je začel, ker niso baje zadoščale varnostne priprave v Hudson-rudniku. Lewis in narodni odbor sta štrajkarjem ukazala, iti spet na delo, medtem ko dogovorja z rudniškimi posestniki še niso bili dognani. Dotični uradniki niso hoteli izdati zadavne odredbe in so bili nato odstavljeni iz njihovega urada. Vsled tega so nasprotniki hudo napadali Lewisa in odbor in prišlo je tako daleč, da si je več delegatov medseboj očitalo laž. Vsed teh prepričev se je konvencija podaljšala. Konvencija stane na dan \$8000 do \$9000.

Indianapolis, 30. jan. — Konvencija je sprejela sklep, ki zahteva, da se pošlje narodni organizatorji v neorganizirane premogove okoliše pennsylvanske ter vse druge slične okraje.

Indianapolis, 29. jan. — Konvencija združenih premogarjev ameriških je sprejela sklep glede Kristijana Rudowitza in Jana Poureana, ruskih ubežnikov v tej deželi, o katerih je medtem državni tajnik Root odločil, da se ne izročita ruskim oblastvom. Premogarji so zahtevali, da se oprostita, kajti Amerika ostani to, za kar jo smatrajo politični begunci vseh drugih dežel, namreč pribežališče vseh zatirancev.

Poskus, napotiti konvencijo, da se izreče v prilog neodvisni delavski stranki, se je izjalovil. Ta in slične predloge so stavile unije, ki niso socialističnega mišljenja, a menijo vendarle, naj bi se ustanovila tretja stranka, ker se nobena izmed starih strank ne počutevati za delavske sloje proti kapitalizmu. Socialisti, ki so imeli kakih 300 zastopnikov v konvenciji, so pobijali to politiko, ker mislijo, da bi bila po nji oškodovana njihova več obsejoča stranka. A v prvi vrsti so bili proti nji konservativci s takimi možmi kakor kongresnik W. B. Wilson iz Pennsylvanije na čelu. Zadnji je rekel, da bi bilo najbolje, toliko časa, dokler ne bo delavska stranka tu v tej deželi še v svojem prepričanju dovolj močna, da bo mogla stati na svojih nogah, vplivati z unijnizmom na obe stari stranki v prilog delavstvu naklonjene postavdaje.

Sklep, ki priporoča unijskim premogarjem, dejansko udeleževati se politike in poskušati, da se volijo v državna postavdajstva in kongres možje, o katerih je znano, da soustvarjujejo z delavci, je bil navdušeno sprejet. Čeprav so voditelji poskrbeli, da ni organizacija konečno popolnoma zašla v sociališko strugo in je bil predlog, naj država prevzame premogovnike, zavrnjen, so vendar socialisti pridrli s sklepom, ki je priporočal prevzete "bogastvo ustvarjajočih koristnosti, ki so sedaj v oblasti roparskih bogatincev" in da se ima izvršiti družabna preustrojitev tako, da bo vsak dobival vrednost svojega dela, storjenega za občestvo. Noben glas ni bil oddan proti temu sklepu.

Vsed strahu umri.

Philadelphia, 1. febr. — Dvanajstletni Albert J. Winner je danes umrl vsled strahu, ki je zagledal na ulici psa, ki ga je pred sedmimi tedni ugriznil.

Nova tovarna.

Chicago, Ill., 4. febr. — "Inter Ocean Steel Company", družba z glavnico \$2.500.000, bo začela v dveh tednih v Chicago Heights kopati stavbišče za gradnjo četrte tovarne za jeklene obočje v Združenih državah in največje izmed vseh. To bo prva tovarna za jeklene obočje, ležeča zapadno od Pittsburga. Stavbišče v obsegu 80 akrov je že kupljeno.

"Delavska konferenca".

Washington, 31. jan. — Izdana so vabila na več nego dvanajst odličnih delavskih voditeljev v tej deželi, da naj se dne 10. februarja udeležijo nameravane "delavske konference" v prostorihih departmeta za delo in trgovino.

Treskavi plini.

Birmingham, Ala., 2. febr. — Sedemnajst možkih je storilo smrt vsled treskavih plinov v Short Creek-rudniku št. 2 "Birmingham Coal and Iron"-kompanije. Med usmrčenih je pet belokožcev, ostali so črnici. Eksplozija se je pripetila med 11. in 12. uro dopoldne, brzkone tako, da se je raznesil strel odbil. Rudnik leži kakih 10 milj od Ensleya ob Birmingham Southern-železnici in je precej samoten, tako da je dospela vest o nesreči šele čez več ur semkaj. Od tu se je odpeljalo več ljudi na lice mesta na pomoč. Delo je bilo začasa nesreče omejeno, drugače bi bilo število mrtvih pač večje.

Tovarnar ustreljen.

St. Louis, Mo., 3. febr. — Med prepričev z nekim bivšim vslužbencom, Hermanom A. Kretschmarom, je bil Clarence N. Jones, znan tukajšnji tovarnar, ustreljen v svoji tovarni. Kretschmar, ki je bil na mestu prijet, trdi, da je streljal v silobranu.

Spet delo.

Pittsburg, Pa., 1. febr. — Forge & Bolt-tovarna v mestu New Castle, Pa., ki je bila štiri mesece zaprta, je zopet zaposlovala. Zasluzek ima okoli 600 delavcev.

Strašen pogled.

New York, 3. febr. — Potniki, ki so čakali na kolodvoru Pennsylvania-železnice, so bili osupnjeni, ko so zagledali na ospredu prihajajočega vlaka krvavo človeško glavo. Preiskave so dognale, da je bila to glava necega delavca žitne družbe, ki je bil pri Rayway, N. J., povožen. Njegov krvavi trup so našli tamkaj.

Veselo znamenje.

Pittsburg, Pa., 1. febr. — Plače kakih 3000 zaposlencev "Westinghouse Electric & Manufacturing"-kompanije, ki so bile za 5 do 15 odstotkov skrajšane, ko je ta družba pred dobrim letom prešla v roke oskrbnika imovine, so spet tako visoke, kakor so bile pred paniko.

Cepljenje proti legarju.

Washington, 1. febr. — Zavezne vojaške oblasti bodo vkratkem uvedle zaščitno cepljenje proti vročinski bolezni, ko so dolgoletni poskusi jasno dokazali vrednost istega. Castniki in vojaki niso prisiljeni k takemu cepljenju, marveč se bodo s potučenjem navajali, da se dajo cepiti. Zaščitno cepljenje je pripravljeno posebno komisija iz odličnih zdravnikov, ki povdarja, da je oseba, ki je že prestala vročinsko bolezen, skoro popolnoma zavarovana proti nadaljnjemu napadu te bolezni; in s protilegarskim cepljenjem se doseže isti učinek.

Modok-Indijanci.

Washington, D. C., 3. febr. — Ko so čakali sedaj dlje nego tretjino stoletja, bo kapitana Jacka Krdela Modok-Indijancev brzkone dovoljeno, vrniti se v njihove stare lovске okraje v deželi zahajajočega solnca. Po njihovem pogubonosnem pohodu proti bekožnim naseljencom v Oregonu leta 1874. so bili ti Indijanci prognani v Indian-Territory, kjer so dobili odkazano bivališča v Quapaw-reservaciji. Takrat je znašalo njihovo število 271, a je v enem letu so se skrčili na 152. Sedaj jih živi samo še 49. To brzo umiranje je baje povzročalo domotožje po njihovih družinah in priljubljenih loviščih. Modok-Indijanci so izborni delavci, trezni in varčni.

Oropali 20 gostov.

Goldfield, Nev., 1. febr. — Trije okrinkani možki so prišli v Mohawk Saloon, največjo krčmo v tem kraju, in prisilili 20 gostov, da so se razpostavili k steni z dvignjenimi rokami, nakar so oropali blagajno za \$3000 in potem odnesli pete.

PREDS. ROOSEVELT POMIRJA JAPONCE.

Poziva senatorje iz Nevade, naj skušajo preprečiti protijaponsko postavdajo.

PREDLOGA ZAVRNJENA V CAL.

Japonska vlada baje miroljubna prijateljica Združ. držav.

Washington, 3. febr. — Predsednik Roosevelt se trudi po vseh svojih močeh, zmanjšati protijaponsko agitacijo na pacifiški brežini. To pa ne zato, kot bi se predsednik preveč bal glede izida, ampak zato, ker je sklenil, ukreniti vse kar možno, da se japonska vlada in ljudstvo ne razdraži brez pravega vzroka. Danes je predsednik poslal po senatorja iz Nevade, gg. Newlandsa in Nixona, ter ju nujno nagovarjal, naj s svojim vplivom skušata preprečiti sprejetje protijaponskih postavdaj v Nevadi. Predsednik se predvsem boji napadov na Japonce ali plemenskih izgedov, ki bi utegnili povzročiti resnejše nepravilke.

Sacramento, Cal., 3. febr. — Po razpravi, ki je trajala od 11. ure dopoldne do 6. ure zvečer, je poslanska zbornica postavdajstva zavrgla Drevovo predlogo, ki inostrancem zabranjuje, lastovati zemljo v državi Californiji. Predloga je izprva določala, da bodi samo Japoncem prepovedano, lastovati zemljo; na prošnjo predsednika Roosevelta pa se je nasvet postavdajstva popravil, da se prepoved razširi na vse inostrance. Ampak celo v tej obliki se je predlogi tako zelo nasprotovalo, da je bila zavrnjena.

Zavrnjena je bila z 48 proti 28 glasovom. Glavni ugovori proti predlogi so bili, da ni njeno sprejetje preganilo iz države najmanj eno milijardo kupčijske glavnice in da bi se sedanje prijateljsko kupčijsko razmerje z Japonijo izpostavilo nevarnosti.

Tokio, 2. febr. — V poslanski zbornici japonskega parlamenta je imel minister vnanih zadev Komura govor, v katerem je očrtal japonsko vnanijo politiko. "Vnanija politika japonskega cesarstva," je rekel, "imej pred očmi ohranitev miru in razvoj narodnih zalog." Ko je potem na kratko omenjal prijazno razmerje Japonije do Velike Britanije, Rusije, Francije, Nemcije in Kitaja, je prešel na opis razmerja med Japonijo in Združ. državami. Rekel je: "Prijateljstvo med Japonijo in Združ. državami je že staro, in predvsem potrebno je, da si obe deželi ohranita te čute prijateljstva neoskrbnjene ter jih razširita in okrepita na vse možne načine. Vkljub popolnemu sporazumu, ki je vedno obstajal med obema deželama glede njihovih ciljev na Daljnem vzhodu in v Tihem morju, je vendar videči, da se na gotovih mestih goje dvomi na odkritosrčnosti čutov in mišljenja. Da se spravimo s poti kriva razumevanja, sta obe vladi stopili v diplomatsko zvezo glede skupne politike za vzdržanje miru na Daljnem vzhodu. Glede postavdajnih vprašanj, ki so neugodna za Japonce in čakajo odločitve v Californiji, se zanaša cesarska vlada popolnoma na pravičljubje ameriškega naroda in na prijateljstvo zavezne vlade, in upati je, da ta zadeva ne povzroči mednarodnih homatij."

Prst zavarovan za \$5.000.

New York, 3. febr. — Slavni igralec na klavir Paderewski si je pri nekem koncertu v Carnegie Hallu razcepil nohet na kazalcu svoje desne roke. Zato je moral odpovedati svoje določene koncerte v Philadelphiji. Vsak njegovih prstov je zavarovan za \$5000 proti morebitnim ranitvam, ki ga ovirajo pri igranju na klavir, in ki jih bo zavarovalna družba v tem slučaju pač morala plačati.

Ogenj v medkrovju.

New York, 1. febr. — V medkrovju parnika "Korona" je izbruhnil ogenj, ki je bil pogasjen šele čez 5 ur. Kapitan Carmichael je rešil na nevarnost svojega življenja lajtnanta Spinnyja, ki se je onesvestil v zadušljivem dimu. Potniki so po svojem izkrcanju zahvalili kapitanu in moštvo zaradi njih vrliga obnašanja.

Parnik "Republic".

New Bedford, Mass., 3. febr. — W. W. Wotherspoon od J. A. Wrecking Co., ki je svojčas vodil dviganje križarke "Yankee", sedaj preiskuje škodo, ki je bila napravljena na parniku "Republic", ko se je zaletela obnjd italijanska potniška ladja "Florida". Wotherspoon pravi, da ima sedaj najlepšo priliko, da poskusi svoj novi način dviganja v globoki vodi pogreznjenih ladij.

Nesrečno naključje.

Chicago, Ill., 1. febr. — George Busse, brat čičaškega župana, je po nesrečnem naključju sprožil svoj 38 kalibrski revolver ter zadel v srce in na mestu usmrtil sinoči v stanovanju njegovega očeta, generala A. C. Girarda, gospo Lucius Tuckerman. Busse je kazal svoji hišni, kako se mora ravnati z revolverjem, da bo mogla v njegovi odsotnosti prepoditi slučajne vlomilce, in ko je revolver napolnil s patronami, se je ta sprožil in kroglja je sfrčala skoz okno v nasprotiležeče stanovanje generala Girarda in tam smrtno ranila gospo Tuckerman, ki se je v svoji spalnici razpravljal. Nesrečni dogodek je seveda silno vznemiril vso sosesčino. Seveda ne bo nihče obtožen zaradi žalostnega naključja.

Blizzard.

Chicago, Ill., 30. jan. — Brzjavna služba iz Chicago v zapadne in severne kraje je vsled nočnega viharja skoro popolnoma ustavljena. Zveza s poglavitnimi mesti na severozapadu je bila več ur popolnoma ustavljena. Vseposod so telegrafski in telefonski drogi na milje daleč porušeni vsled silnih sap in snežnih zametov. Železniški vlaki so imeli vsi zamudo, in ponekod so kar obtičali v zametih.

New York, 30. jan. — Hud blizzard razsaja tukaj. Ves promet je oviran. Snežiti je začelo proti jutru.

La Crosse, Wis., 30. jan. — Toplomer je padel na 10 stopinj pod ničlo, razlika za 44 stopinj v se ne 24. urah. Blizzard se razsaja. Redni vlaki imajo zamudo.

St. Paul, Minn., 30. jan. — 15 stopinj pod ničlo je tu kazal toplomer, po Minnesoti pa 30.

Ne mara milijonov.

Worcester, Mass., 1. febr. Tajnik družbe "Young Men's Christian Association", John T. Dower, je dobil sporočilo, da mu je bogat stric zapustil vse svoje premoženje, katerega cenijo na deset milijonov dolarjev. Dower, ko je slišal to vest, se je samo nasmeljal. Ko so ga opomnili, naj se takoj poda v Melbourne, kjer je oporoka na njegovo razpolaganje, je pripomnil, da se ne splača, kar za deset milijonov neče prenehati s svojim delom kot tajnik tako koristne organizacije. Naročil je svojemu zastopniku, naj prejme denar, katerega boče takoj porabil za koristne namene, sam pa še nadalje ostane tajnik in se boče preživljal s težkim delom, ker neče biti milijonar, ki ima samo nepotrebne skrbi.

Lopov.

Baltimore, 3. febr. — Okoli 34 let stari Joseph Janer in 12 letna Katherine Loerch, oba iz Brooklyna, N. Y., sta bila tukaj prijeta po tajnih redarjih na prošnjo newyorške policijske oblasti. Janer, ki je bil baje prijatelj Loerchove družine, je prišel z deklico semkaj v ponedeljek zvečer in je prenočil v nekem hotelu, a bil naslednjega dne izgnan po hotelirju. Janer je oženjen in oče več otrok. Deklico je najprej zabil na voznju z avtomobilom in jo potem odpeljal.

Volitev nedognana.

Springfield, Ill., 3. febr. — 26. skupno glasovanje za urad zavezne senatorja se je začelo ob 12. uri 2 min. Kvorum poslancev in senatorjev je bil navzoč. Skupni izid je bil: Hopkins 75, Foss 19, Stringer 65, Shurtleff 16, Mason 3, McKinley 1, Lowden 1, Calhoun 2, Harrison 10, Sherman 2. Nič volitve. Hopkins pridobil dva glasa. Zborovanje odgodelo na jutri.

Ni se pogreznil.

Philadelphia, Pa., 3. febr. — Nemški parnik "Maria Rickmers", ki je imel iz Greenocka, Skocija, dvanajst dni zamude in za čegar usodo se je bilo že zelo bati, je plul opoldne mimo Delaware Capes in v nekaj urah dopluje semkaj.

Radi pijanosti.

Gibraltar, Špansko, 2. febr. — Kapitan bojne ladje "Georgia", ki pripada brodogju pod poveljstvom podadmirala Sperryja, je v zaporu na krovu svoje lastne ladje in pride pred svojo sodišče. Eden izmed podadmiralov je podal proti njemu tožbo, da je bil ob sprejemu ameriških pomorskih častnikov na brežini pod vplivom opojnih pijač. Tega kapitana je podadmiral koj po sprejemu odstavil od službe in nadomestil z drugim častnikom kot po veljnikom njegove ladje. Admiral Sperry je po zaslišanju poročila odločil, da pride kapitan pred vojno sodišče, katero bo zasedalo kar na krovu. Gibraltar, 2. febr. — Ime zaradi pijanosti v službi pred vojno sodišče postavljenega častnika ameriškega je Edward F. Qualtrough.

UGOVOR PROTI PROHIBICIJI V TENN.

Guverner Patterson v državi Tennessee odločno povedal svoje pomisleke.

SRAMOTA ZA DRŽAVO, PRAVI.

Ampak državni senat je vendar sprejel prohibicijsko predlogo.

Nashville, Tenn., 3. febr. — Guverner M. B. Patterson je predložil svoj ugovor proti predlogi, ki po 1. januarju 1910 prepoveduje izdelavo omamljivih pijač v državi Tennessee.

Nashville, Tenn., 3. febr. — V svoji poslanici na postavdajstvo navaja guverner Patterson sledeče vzroke za svoj ugovor proti prohibicijski predlogi:

1. Ker se s to predlogo država brez ozirno oropa dohodkov brez vsacega primernega haska ali dobička;

2. Ker tvori pristransko oškodbo našega ljudstva v prilog ljudstvu drugih držav;

3. Ker uničuje lastnino državljanov brez povračila;

4. Ker ustvarja nevaren precedenci (predidoci) slučaj, ponižuje državo Tennessee in onečašča mesto, katero zavzema kot ena najponosnejših in najtrdnnejših držav Unije;

5. Ker krši voljo ljudstva, ki se je dvakrat izrekla na volišču, žali praviljnost ljudsko in žrtvuje pod pretevo državljanske pravičnosti veliko npravstveno načelo naše vlade.

Ob zaključku pravi guverner: "Če to postavdajstvo uniči žgalnice in pivovarne, zakaj ne bi moglo prihodnje postavdajstvo prepovedati tudi pridelovanje in prodajo žita ali zaseda trtja, iz katerega se izdelujejo omotne pijače?"

"Ali naj to ali kako bodoče postavdajstvo zabrani farmarju, pridelovati ali prodajati tobak, ali prepove izdelovalcu, spravljati ga na trg?"

"Če smo tako začeli, kak bo konec? Bolje je, da tako ne začnemo!"

Nashville, Tenn., 3. febr. — Prohibicijsko predlogo je državni senat vkljub ugovoru guvernerjevemu sprejel z 20. proti 12. glasovom. Pred poslansko zbornico pride predloga v četrtek.

Skrivnostno povelje.

San Diego, Cal., 3. febr. — Vsed povelja iz Washingtona je vesoljno brodogje torpedovk, ki se je nahajalo več tednov v tukajšnjem vodovju, odpulilo proti Mare Islandu. Današnje povelje je videti nekako čudno, ker je šele pred par dnevi brodogje dobilo povelje, križati proti severu.

Nova telefonska naprava.

Washington, 3. febr. — Annunciphon se imenuje nova telefonska naprava, ki daje v slučaju, da klicanega ni doma, sama avtomatičen odgovor. Naprava je namreč zvezana s fonografom, v katerega gospodar-trgovce, odvetnik, zdravnik — pove pri odhodu, kam gre, kedaj se vrne, kje ga je med tem najti ite. Ako se ga torej ob njegovi odsotnosti kliče in pozvonji, ponovi annunciograph vse, kar mu je bilo naročeno. Ves aparat je priprosto sestavljen in ne drag, tako da bo gotovo kmalu v splošni rabi.

Umetni diamanti.

Pariz, 1. febr. — Henri Le Moine, Francoz, ki se je s pomočjo trditve, da zna izdelovati umetne diamante, necega angleškega posestnika diamantnih rudnikov oskubil za mnogo tisočakov in bil pozneje dejan v zapor, je bil obsojen v kaznilnico za 10 let. Začasno pa je Le Moine še svoboden ptič, ker je kratko pred začetkom svoje pravde izginil.

Pravda proti Cooperju.

Nashville, Tenn., 2. febr. — V pravdi proti polkovniku Duncan Cooperju, Robin Cooperju in John D. Sharpu zaradi umora bivšega senatorja Carmacka je minul že drugi teden in še niso porotniki izbrani. Danes je bilo preskušanih 162 porotniških kandidotov, ki so se povečini že po prvih vprašanjih izkazali za nerabne.

Skupaj umrla.

St. Louis, Mo., 1. febr. — Seb. Stoll, 67 let star, se je mrtev zgrudil ob strani svoje pravkar umrle soproge, ki je dosegla starost 66 let. Gospa Stoll je umrla za srčno oslabelostjo na ulici, ko je šla s svojim soprogom iz cerkve. Njen mož, ki jo je smatral za onesvesčeno, je hitel v bližnjo hišo klicat pomoči. Ko se je vrnil, se je zgrudil mrtev ob truplu svoje žene.

Rusija posredovala.

Petrograd, 1. febr. — Turško-bolgarski razpor zaradi višine odškodnine, ki jo ima plačati Bolgarija Turčiji, je sedaj takorekoč poravnani in vojni oblaki v jugovzhodni Evropi so se razpršili, ko je bil sprejet ruski predlog, ki na nov način posreduje med turško zahtevo v znesku \$24.000.000 in bolgarsko ponudbo v znesku \$16.400.000. Ta načrt se opira na vojno odškodnino v znesku \$1.600.000 na leto, ki jo mora po berlinski pogodbi z leta 1878. Turčija plačevati Rusiji 100 let. Ta plačila so brezobrestna. In Rusija je zdaj predlagala, da se odreče tem plačilom tako dolgo, dokler ne bodo turške zahteve od Bolgarije poravnane. Zato si hoče Rusija v sličnih odplačilih dati od Bolgarije izplačati \$16.400.000. Ta plačila so obrestonosna in iz zneska teh obresti se hoče Rusija poplačati za razločke. Bolgarija in Turčija sta ta predlog sprejeli.

Bolgarska neodvisnost zagotovljena.

Petrograd, 2. febr. — V tukajšnjih dobropoučenih krogih se zagotavlja, da poravnava turško-bolgarskega finančnega razpora posredovanjem Rusije zadeva tudi vprašanje bolgarske neodvisnosti. Brzko bodo finančne zadeve urejene, bo Turčija priznala bolgarskega cesarja Ferdinanda, ne da bi čakala istočasnega ukrepa evropskih velesil.

Avstrija in Turčija.

Dunaj, 31. jan. — Z važno izjavo je ministrski predsednik dr. baron Bienerth presentil pristojni odbor poslanske zbornice o priliki posvetovanja o predlogi, ki se tiče prisojitve Bosne in Hercegovine. Rekel je med svojim govorom, da bodo pogajanja s Turčijo na temelju avstro-ogrške odškodninske ponudbe v najkrajšem času končana.

Bojkot končan.

Dunaj, 1. febr. — Iz Carigrada se poroča, da je veliki vezir Kiamil paša obvestil avstro-ogrškega poslanika, mejnega grofa Pallavicinija, da je bojkot avstrijskega blaga končan.

Ustava za Bosno.

Dunaj, 31. jan. — Baron Bienerth, ministrski predsednik, je v poslanski zbornici govoril o politični bodočnosti Bosne in Hercegovine. Potrdil je resnico govora, ki ga je predkratkim imel v Budimpešti skupni finančni minister baron Burian, ki je objubil o tvoritev neodvisnega deželnega zbora za spisojeno ozemlje za letošnje poletje. Bosna in Hercegovina dobta popolno ustavo.

Srbske nade.

Dunaj, 31. jan. — Srbski minister Milovanović se je izjavil napram nekemu dopisniku: Sporazumljenje med Turčijo in Avstrijo je dobro znamenje, da bo Avstrija sečaj nastopila pot, po kateri bo oškodovala interese, ki so bili vsled aneksije Bosne in Hercegovine oškodovani. Naše stališče je neomajano tako, kakor sem je označil v svojem govoru; bosansko vprašanje je srbsko in evropsko vprašanje. Če se sporazume Avstrija s Turško ni tangiran niti prvi niti drugi del tega vprašanja.

Castro obtoženi.

Caracas, 29. jan., via Port of Spain, 1. febr. — Po odredbi ministra notranjih zadev bode generalni pravdnik vkratkem v zaveznem višjem sodišču podal tožbo proti bivšemu predsedniku venezuelskemu, Cipriano Castro, ker je povzročil zaroto na življenje sedanjega predsednika Gomeza. Dokazov proti Castroju je dovolj nabranih.

Ali vam hrana tekne?

Dostikrat nahajamo ljudi z navidezno dobrim tekom, ampak hrana jim kmalu ne tekne. Ne napravlja jih močnejše; lačne se čutijo kmalu po dobrem obedu. To ni zdravo stanje, ker tečni deli hrane zapuščajo telo z obrabljenimi ter tako nič ne koristijo. To kaže, da je prebavni ustroj pre slab, da bi obdržal in premlel hrano. Okrepiti ga moraš s Trimerjevimi ameriškim zdravilnim grenkim vinom. To vince te popolnoma zadovolji pri vseh boleznih želodca in črevesja, ki se dajo ozdraviti. Prebavila ti dovede do redne delavnosti in hrana ti potem gotovo tekne. To vince ti očisti kri, okrepi živce in napravi mišice vlažne. Uživaj ga v vseh slučajih, kadar nimaš naravnega teka, kadar izgubljaš meso in težo, kadar se počutiš trdnega brez vzroka. V lekarnicah. Jos. Trimer, 616-622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

IZ SLOVENSkih NASELBin.

Joliet, Ill., 3. febr. — Sijajno se je obnesla velika veselica, ki jo je priredila naša šolska mladež zadržjo nedeljo popoldne v proslavo imendana do mačega g. župnika, Rev. F. S. Susteršiča ter v korist slovenski cerkvi sv. Jožefa. Še nikdar ni bila prostrana Golobčeva dvorana tako nabito polna. Ob treh se je imela veselica začeti, a že dobro uro preje so jeli ljudje prihajati od vseh strani, tako da je bila dvorana napolnjena že mnogo pred začetkom veselice. Poleg domačega občinstva je bilo opaziti tudi prav mnogo angleških in irskih gostov, posebno ženstva. Tudi velečastni dekan Dunne, osebni prijatelj našega g. župnika, je postal naša veselico s svojo prisotnostjo. Za gotovo lahko trdimo, da se je udeležilo letošnje naše šolske prireditve nad 700 oseb, pač najlepše znamenje složnosti, ki vlada v naši naselbini, ter hvaležne ljubzni, ki navdaja vse župljane do preč. g. župnika.

Ob treh se je veselica začela in končala po šestih. Program je obsegal 15 točk. Začel se je s slovensko pesmijo "Dobro došli!", ki jo je prav lepo zapel zbor mladih pevcev 5. in 6. razreda. Nato je sledilo slovensko voščilo (A. Stamfel), in za istim angleška pesem "Welcome Song" ter angleško voščilo (J. Benedik). Potem je nastopil zbor 2. in 3. razreda s koncertnim recitativom imendanskega voščila. Kot šestna točka je sledil "Dude Drill, March and Song" 5. in 6. razreda; imenitno so nastopili naši mladi "športi" v cilindrih in frakih z mogočnimi mustači, da se je vse smejalo tem našim Japončkom. Sledila je sedma točka: "Little Boy's Recitation and Song", 2. in 3. razreda. In potem pa smo imeli priliko občudovati naše mlade nadežne igralke, ki so nastopale v prizoru "Cup of Coffee", in sicer učence 6. in 7. razreda: M. Stavdaha, M. Nemanich, A. Fir, A. Uršič, A. Kočvar, M. Metz, E. Rogina, M. Malnič in dva otroka. Prizor je velokomičen in zahteva izurjenih igralcev, in take so bile naše deklice, ki zaslužijo tudi tem potom resnično pohvalo. In kaj naj rečemo o "Krcmarju pri zvitem rogu", ki je nato sledil? Pihnil ga je zares, dasi je imel tako velikansko smolo s svojimi gosti-navihanci. Da, tudi ti fantiči od fare zaslužijo, da njihova imena "ovekovečimo" na tem mestu, igrali so namreč: J. Kostelec, M. Malovrh, J. Paulman, E. Stukel in J. Petrovič, vsi izborni, vse smo občudovali. V deseti točki "Dol Schow" so nastopili: Jo. Rogina, M. Težak, M. Nemanich, M. Stonič, A. Uršič, C. Videc, M. Mutz, A. Fir in J. Nemanich; in vsi ti so prav lepo izvršili svoje naloge. Sledila je koncertna deklamacija "The Widows Light", pri kateri sta se odlikovala četrti in peti razred. In sedaj je sledila najmilejša točka celega programa, ki je ganila vse občinstvo: "Water Lilies", ljubka deklamacija, pri kateri sta se odlikovali "mamka" J. Nemanich (4. razred) in "hčerka" M. Uršič (1. razred); posebno zadnja se je vedla tako otroško-naravno, da bi vzbudila v najboljšem gledališču pozornost. Sledila je "Krsčena miška", v kateri so nastopile učence 3. in 4. razreda: A. Stamfel, M. Stefanič in J. Setina, ki so vse tri pokazale najlepšo spretnost kot igralke, ki še mnogo obetajo. Nato je nastopil zbor 5. in 6. razreda z angleško pesmijo "Nearer My God to Thee"; mlade pevke so tako lepo in mило izražale čuvstvo, ki preveča to krasno pesem, da so po vsej pravici zaslužile grodko pohvalo. In nazadnje (v 15. točki) je nastopil še naš izborni cerkveni zbor pod vodstvom našega organista-mojstra, g. Malovrha. Zapel je dve pesmi: "Naša zvezda" in "Odkod si, dekle, ti doma?" To je bilo spet enkrat petje, ki je navdalo naša srca z rajskim veseljem. Deset pevk in šest pevcev je združenih v naš cerkveni zbor, ki se menda pač lahko kosa z vsakim slovenskim v Ameriki; tako pravijo ljudje, ki so videli vse naše večje naselbine. Posebno pohvaliti moramo naše vrle, res pridne in neumorne pevke, med njimi gospo Simon Setina, ki tako imenitno rešujejo pevsko čast naše naselbine—čast jim! Med posameznimi točkami je igral Slovenski simfonični orkester, v katerem sta tudi dobroznana godbenika, gg. Jos. Stukel in Fr. Završnik. Da je naš orkester na višku med nami moške glasbene umetnosti, priznavajo drugodnji naši sosede sami. In tako se je vse izvršilo v splošno zadovoljnost. Veselica je povsem uspela res sijajno.

Če, sestre učiteljice se tem potom najiskrenejše zahvaljuje prof. Geo. Malovrhu za krasno petje; potem g. Ant. Golobitshu za njegovo izvanredno prijaznost in vedežno prepustitev dvorane v brezplačno porabo; nadalje Slovenskemu simfoničnemu orkestru za lepo godbo na veselici. Nadalje sta si zaslužila toplo zahvalo Miss Mary in Gvido Petru iz Chicage, sodravnika gospe Anton Nemanich, ki sta presenetila poslušalstvo s sijajnim dvopevom, ob spremljevanju gosli in klavirja. Če sestre se nadalje zahvaljujejo velečast. dekanu Dunne in gg. Gibbons in Rub, ki so ponudili nebroj stolov v brezplačno porabo, in gg. Hayward, ki je brezplačno posodil piano; in zahvaljujejo se vsem, ki so kakorkoli pripomogli k uspehu te veselice. A nekoga so pozabile omeniti č. se

stre učiteljice, ki je največ pripomogel k veseljenemu uspehu — in to so bile one same, ki so imele v svojih rokah vsestranske priprave za to veselico. Koliko skrbi, koliko truda stane takale prireditve, to vedo najbolje one same. Tudi njim bodi tem potom izrečena iskrena zahvala in izkazana čast. Slava jim!

— Zdravstveno stanje ni bilo v naši župniji še nikdar tako ugodno, kakor šedaj. Zadnje tri mesece, to je: novembra, decembra in januarja smo imeli samo dva mrliča v fari.

— G. Jos. Strajnar se je podal iz naše naselbine v staro domovino, v Polico pri Višnjigori. Upa, da se kmalu povrne.

— Iz Merana na Tirolskem z dne 21. jan. smo prejeli od avstrijskega konzularnega rojaka razglednico z besedami: "Amerikanskega Slovence in vse rojake srčno pozdravim. Upam v 4 mesecih nazaj biti. Dr. J. Schwegel."

— Gosp. M. Padošek se je povrnil iz stare domovine iz Sevnice na Štajerskem. Med potjo je s svojo soprogo posetil tudi našo tiskarno. Sedaj se je podal na svoj dom v Wenatchee, Wash., kjer lastuje lepo farmo in gostilno.

— Pisma na pošti koncem zadnjega tedna so imeli: Jurinčič Jožef, Petan Frank in Sevrovič Matej.

Deerbrook, Wis., 29. jan. — Ko pošiljam naročnino, pa še dostavljam par vrstice, a naškribal ne bom dosti, ker mi to ne gre izpod rok, ker je menda sploh čudež, da še znam nekoliko pisati po slovensko. Tukaj sem namreč edini slovenski farmer že 10 let. Sicer so pa tukaj najlepše farme v državi Wisconsin. Ako bi katerega Slovence veselilo, naj si pride zemljo ogledat. Kakor čitam v novinah, imate slabe čase. Jaz tu ne vem nič o slabih časih kajti jaz imam zmer dosti dela in jela, čeprav denarja tako bolj pomalo. Letošnja zima je slaba. Snega imamo malo. Na saneh smo mogli voziti dva tedna. Zdaj je sneg že "hin", a voziti imamo še mnogo klad in drv, pa ne moremo. Letos je vsega pomalo. A draginja je velika. Seno je od \$9 do \$11, oves 55c, krompir 75c, pšenica 98c do 107c. Tukaj v Antigo si je neka kompanija naredila fabriko. In ona rentuje od farmerjev farme, od akra se plača 8 do 12 dolarjev na leto. Ako bi hotel kateri kupiti farmo, naj pride sem. Tukaj so na izbiro lepe farme. In tudi lesa je mnogo.

Z Bogom! Zdaj se spet odpočinem za eno leto; ko bi mi šlo kaj lepše izpod rok, bi vam naškribal večkrat. (Le dajte, magari vsak teden, saj ste imeniten "škribar". Op. ur.)

Pozdravljam vse čitatele in čitalke po širni Ameriki in v starem kraju. John Oberman.

Mount Olive, Ill., 26. jan. — Cenjeni gospod urednik! Imam rojakom naznamiti nekaj mešanice in Vas prosim, da bi to natisnili, namreč: Več rojakov mi je pisalo, kaj jaz mislim o tisti knjigi od slovenske naselbine, ki jo je gosp. Wm. Brunschmid opisal in ki jo rojakom prodaja. Moj razsodek je, da je tista knjiga zelo za priporočati, da bi jo vsak Slovenec bral, ker je vse resnica, ki se tam piše. Imam pa tudi po resnem preudarku in po lastni izkušnji nekaj za popraviti in rojakom omeniti za svarilo, pa ne tako kot je Gl. N. poročal, da gosp. Wm. Brunschmid gleda samo, da bi denar dobil in če bi res se homesteti dobili zastoj, ki so vredni po \$1600, da bi jih on sam vzel. Tisto vsak Slovenec, ki je že ameriški državljan, mora vedeti, da eden človek ne more več homesteti dobiti kot jednega z 160 akrov, oziroma shoolland v Texas 640 akrov in bi bilo veliko lepše za dnevnik Gl. N., da bi pisal "svarilo in pojasnilo". Namreč svarimo rojake, da ne bo nobeden preje nikomur denarja dajal, da ima bond ali varščino za tisti denar, ne pa meni nič tebi nič kar \$25 poslal za aro in potem še \$800 v banko na Minneapolis, Minn.; in teh denarjev še sam vzdigniti ne more. Iz tega ne bo nič! Kdor ima že \$825, ta že lahko sam kje začne in ni potreba poslušati na druge, kdaj se bodo naselili. Ta načrt je še za izpeljati, pa g. Wm. Brunschmid ga ne bo mogel drugače, če on tam v Minn. dobi 68 rojakov, ki njega osebno poznajo in ki stanujejo v bližini skupaj, tako da imajo lahko svoje seje in posvetovanja brez velikih stroškov. Da bi pa iz vseh Združenih držav se hodili posvetovati tje v Minneapolis, to se pa še sedaj ne more zgoditi. Zakaj? Ker vsak, ki pozna naše rojake, ve dobro, da so že bili dostikrat oguljani in zato ne zaupa nobenemu. Seveda, večina jih zaupa enemu, namreč Frank Sakserju, in ko bi on bil prijatelj naseljevanja in svobode naših rojakov, on bi lahko ta načrt spjel. On lažje napravi 10 slovenskih naselbin, kot kateri drugi eno. (Servus! Op. st.) To pa zato, ker on ima zaupanje rojakov, ker že več let pošilja v Ameriki zasluženi denar pošteno v Kranjsko deželo, prodaja tikete, da rojaki tisto, ki so si v par letih prihranili, zopet zavozijo in tako je ta tvrdka zelo koristna za Kranjsko deželo. Da bi ta dnevnik tam, kjer so oglašili Kranjske hranilnice in od

prodaje tikev, pisal rajše: rojaki združite se in pišite name, pošiljajte mi denar v mojo banko in jaz Vam bom preskrbel domačijo tu v Ameriki, in dokler kateri nima še denarja, Vam bom preskrbel pošteno unijsko delo, da si prihranite z zaslužkom toliko, da si kupite domačijo. Tedaj bi bil ta dnevnik hvale vreden in bi si tudi naši rojaki dobili spoštovanje od Američanov. On bi lahko stopil v farmarsko unijo kot podporen član in bi od glavne office zmiraj zvedel, kje farmerji potrebujejo delavcev, in tako bi rojake pošiljal na farme, kjer bi bili preskrbljeni z vsem živežem, in plača je še po vrhu od \$15 do \$30 na mesec. Tudi je več unijskih majn in tovarn, kjer se dobro dela in teh par tisoč rojakov bi se lahko tam naselilo in delalo, kjer se dobro zasluži. Vidite, rojaki, ko bi mi se združili in ustanovljali slovenske naselbine, bi se tudi več rokodelcev tam naselilo in bi si napravili svoje tovarne, da bi iz surovin izdelovali drage prideleke, posebno na jugu, ki raste cotton, si bi lahko postavili čistilnice za cotton, potem predilnice, kjer bi več sto rojakov lahko bilo vslužbenih za toliko časa, da bi si toliko zaslužili, da bi si lahko domačijo (farmo) kupili, in potem bi drugi prišli na vrsto. Tudi machine factory ali tovarno za izdelovanje farmarskih strojev in orodja i. t. d. Ime od tega lista je lepo: Amerikanski Slovenec. Vprašati se pa tudi moramo, smo li vsi ameriški Slovenci ali če želimo biti? Po mojem opazovanju je v Ameriki več ameriških slovenskih hlapcev kot pa ameriških Slovencev. Ker oni, ki pošiljajo ves zaslužek v kranjske hranilnice in delajo tu v Ameriki samo toliko časa, da plačajo svoj travnik ali njivico v starem kraju, tisti niso ameriški Slovenci in ti bi se morali od drugih že podražljivih podučiti, da naj pustijo stari kraj pri miru in naj rajši delujejo, da bodo samostojni in svobodni tu v tej svobodni deželi. Tudi naši slovenski listi bi morali to pisati in tako bi si pridobili dobro ime od Američanov in bi lahko rekli, da smo napredni narod. Zavoljo teh par podpornih družtev in jednot, ki jih tu imamo, še nismo nikakor preveč napredni, ker te so samo obsebi umevno potrebne za starokranjske Slovence, kakor tudi za prave ameriške Slovence. Mogli bi pa vsi postati pravi ameriški Slovenci, ameriški farmerji in posestniki in drugi pa, ki še tega s prva ne morejo doseči, pa pravi ameriški unijski delavci. To se pa lahko doseže z združenjem in da malo bolj zaupamo eden v drugega in da naši slovenski listi delujejo za korist rojakov tako, da bodo postali vsi koristni člani človeške družbe in da bo vsak delal po svojih močeh v korist rojakov in Združenih držav. Tedaj, ko bomo tako združeni, ne bomo poznali krize več in vsak bo zadovoljen, reven in bogat. Imeli bomo kmetije, ki nam dajo živež in denar in imeli bomo tovarne in druga dela za bolj revne začetnike in teh 100,000 rojakov bo lahko skupno živelo brez krize in brez ptujih bosov in kapitalistov; seveda v več naselbinah na severu, jugu, izhodu in za hodu in vsak bo šel tje, kjer mu podnebje in drugo najbolj ugaia. Kateri od ameriških hlapcev se nam pa neče pridružiti, ga pustimo svoji usodi. Zatorej rojaki na delo in napravimo si posredovalne office za dobra unijska dela in združujemo se tudi skupaj za slovenske naselbine. Vsak naj bo pa previden, preje ko da kaj cent iz rok. Delujmo vsi za enega in eden za vse!

Pozdravljam vse rojake po širni Ameriki in tebi, Amer. Slovenec, pa želimo veliko uspeha! Math. Gaishek, Box 606.

Little Falls, N. Y., 28. jan. — Tukajšnje društvo sv. Pavla K. S. K. J. in dr. sv. Jožefa J. S. K. J. sta imeli veseličo dne 23. t. m. Prav dobro smo se zabavali, marsikateri kozarec ječmenovke se je spilo in tudi zapeti nismo pozabili. In tako nam je pretekla noč še prežgodaj, in se ve da smo vsi bili dobre volje, tako da smo pozabili na naše postelje. In zahvaliti se moram v imenu društva društvu sv. Jožefa J. S. K. J. in društvu sv. Barbare, spajajoče v Forest City, kakor tudi društvu Marije Pomagaj K. S. K. J. Še enkrat srčna hvala vsem udeležencem in udeleženkam te veselice. Sedaj pa zadržujem, pa še drugikrat kaj več. Pozdravljam vse Slovence in Slovenke po širni Ameriki. In tebi, A. S. G. pa obilo uspeha. J. G.

Moon Run, Pa., 25. jan. — Čast mi je naznamiti vsem tistim rojakom, kateri so kaj darovali za tukajšno cerkev. Pričelo se je graditi 1. jan. t. l. Seveda se nismo troštali, da bi se kdaj delalo. Že leta 1900 so zastavili velikost 40x30 čevljev. To je bilo zidano z namenom za šolo in društveno dvorano. In od tistega časa smo se veliko trudili, da bi se naprej delalo, ali ni bilo mogoče. To je bilo vse, ko nismo imeli pravega duhovna, in le samo dvakrat na mesec smo imeli sv. mašo. Obiskal nas je duhoven iz Carnegie, Pa. Začetka avgusta so pa mil. škof pittsburski drugače ukrenili. Poslali so nam duhovna, namreč za Imperial, Pa. in Moon Run, Rev. A. Pniak, rodom Polaka. On je tudi prijuđen človek, pravi dušni pastir; to žalibog, ko jih le malo razumimo. Seveda nam bi bolj ugajalo, ko bi bil Slovenec, zakaj tu je nas obilo Slovencev, kakor tudi na Imperial. Seveda mi moramo biti zadovoljni z njim. Sv. maša je enkrat na Imperial ob 8. uri zjutraj, na Moon Runu ob 11. uri dop. Drugo nedeljo je pa v Moon Run ob 8. uri, na Imperial ob 11. uri dopoldne. Vsaki kato-

ličan lahko gre vsako nedeljo k sv. maši. Kot omenjeno, da se je pričelo zidanje nove cerkve, velikost je 72 čevljev dolga, 30 široka. Stala bode \$4,500. Prispevke bodo dajali vseh narodnosti: Slovenci, Slovaki, Poljaki, Letvinje, Angleži. Jaz vem, da je veliko rojakov radovednih, kakšno pravico imamo Slovenci! Prva točka je, dvakrat v letu si dobimo slovenskega duhovna, to se tolmači, da si ga sami dobimo in sami plačamo. Druga je, da bo društvo sv. Barbare zborovalo v cerkveni dvorani brez plačila.

Z delom gre še dosti dobro. Delamo vsaki dan, ali jaz ne svetujem nobenemu sem hoditi, zakaj ko se težko delo dobi. H koncu mojega dopisa pozdravljam vse rojake in rojakinje tu v novi deželi in v starem rojstem kraju. Fr. Maček, P. O. Box 123.

Prav tako! Zakaj bi se pustili Avstrije imenovati; ki od Avstrije nimamo drugega kot preziranje, guljenje s preobilnimi davki, kot pobiranje naših mladeničev za varstvo oholo nemške avstrijske vlade. Pravice kake nam daja tako imenovana nad vse pravična Avstrija? Kadar kličemo v mili domovini po pravici, streljajo na nas. To se je najostudneje pokazalo v noči 20. sept. 1908. Toraj pri vsaki priliki bomo izurjenost.

Te dni je dobil neki tukajšnji rojak iz Črnojbja od ondotnega c. kr. javnega notara račun za prodano zemljišče 2,000 gl. Ko je prebral pooblastilo zato od neke osebe v Črnojbju pokazano mu, samo za to račun je sivo-lasi gluh notar samo 4 krone; in da je pa to prodal ter vred djal, računal je pa samo nekaj nad 700 kron, reči: nad sedemsto kron. In ker ga je dotični pikro opozoril, da ni čuda če naše slovensko ljudstvo trumoma zapušča domovino, kjer je tako oduško negovano po ondotnih biričih in notarjih, pa črnomaljski notar seveda zahteva, da ga neomenjeni Pueblški rojak, ki ga je na nemali račun pismeno malo pikro opomnil, sedaj mora prositi za odpuščanje. Prosim! Ha-ha-ha! G. notar črnomaljski, le dobro računajte pri vsaki priliki, pa se bodete že potolažili, kajti kot v pojasnilo pišete, da Pueblškemu rojaku ste še premalo zaračunali. Saj pravite, da ste že nad 20 let notar, da pri tako malo kot Vi računate ste gotovo stari siromak.

Zimo ima tu spomladansko mило. Opazovalec.

Pueblo, Colo., 1. febr. — Naša Pueblska naselbina se počasi boljša, kar se dela tiče, le najboljše ni, kajti mnogo ljudi je brez dela, kar je posebno neugodno onim, ki sedaj v obilnem številu prihajajo iz stare domovine. Kar se predpustnega časa tiče, ga imamo v spoštovanju s tem, da sleherni teden se čuje zenitovansko veselje. Naša podporna društva so sklenila včeraj 31. jan., da se udeležijo preimnitne slavnosti 100letnice rojstva preminolega predsednika oprostitelja sužnjev v Zjedinenih državah z imenom Lincoln. Tu v Pueblo bode 12. febr., ki je 100 letnica tega mučeniškega predsednika, kajti kot znano bil je v nekem gledališču ustreljen, toraj ob tej 100 letnici bode tu veliki zgodovinski praznik. Prav je, da se tudi Slovenci pridružijo tej slavnosti, da nas ne bodo drugodniki prezirali, češ, Avstriji se vdeležili niso; pri jednacihi prilikah se kažite ne Avstrije, pač pa Slovence. Tako je prilično č. g. Ciril nagovoril tukajšnje rojake in s tem navduševal za ta imenitni praznik.

Springfield, Ill., 1. febr. — Amer. Slovence, prosim, da mi dovolite par vrstic v preljudb. listu, kjer se najde vsakovrstno berilo. Tudi jaz sem se namenil nekoliko napisati o kmetijstvu. Katerega rojakov veseli kmetijstvo, naj se oglasi eden k družemu, da bi se načinila slovenska naselbina. Jaz sem že čital v dopisih A. Sl., kako da se naj združimo na nove slovenske naselbine. Jaz mislim sam kaj takega začeti. Glejmo mi Slovenci, kako bi bilo, ko bi se mi naselili na kmetije. Takole: ako bi bilo nas malo, se ne moremo naseliti daleč proč od kakega mesta. Ako bi se nas zbralo večina skupaj n. pr. 36 familj, potem bi lahko začeli sami svojo naselbino. Sam si lahko pomagaa. Še enkrat hočem omeniti, kako si premogari pomagajo. Če delamo par mesecev, še ne moremo nič prihraniti. Potem pride kakšen štrajk, onda zapraviš vso svoto. Premogari smo kakor čebelice: premogari je tako, kar si pozimi prihrani, poleti vse zapravi; čebela ravno tako, kar si poleti nanese, da si za zimo preskrbi. Zato opominjam rojake, da bi se naselili na farme. Ako si priden kmet, če se naseliš na farme, imaš živonorejo ali perutinorejo. Premislimo si, kako bi bilo z nami. Če imaš živino, ako ti postavaš, a živina vedno naprej raste. Poglejmo po premogokopih: ako ne boš vrtil kramp cel dan v rokah, onda ne bode kruha. Pa zakaj bi se ne naselili na kmetije? Res je hud začetek, ali brez nič ni nič, brez mude se še škerp ne obuje.

Tukajšnja naselbina raste vedno višje. Tukaj si je Slovenija kupila zemljišče za napravu slovenske cerkve.

Zdaj pa pozdravljam vse čitatele in čitateлке po širni Ameriki. Tebi pa obilo uspeha, Amer. Slov. Jos. Vidmar.

(Nadaljevanje na 8. strani.)

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun 4 1/2 %
ter je obrestuje po čistih

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostih papirjev po dnevnom kurzu.

Delniška glavnica K 3,000.000. Rezervni sklad K 300.000.

PODRUŽNICE, SPLJET, CELOVEC IN TRST.

Stev. 1005. Garantirano pod "Food and Drugs Act," dne 30. junija 1906.

Ostranite Kašelj

Bolniki, ki trpe na kašlju bodejo naši hitro pomoč v zdravlju, ki se že rabi mnogo let z najboljšim uspehom. Najbolje kar je storiti v slučajih boleznij, da začnete rabiti tako zdravilo, ki je že prestalo poskušnje.

Severov Balzam za pljuča.

je zdravilo, ki bode zadovoljilo vsakogar. Ime "SEVERA" jamči to zdravlju, ki je že rabljeno z najboljšim uspehom nad 25 let. Nasledki rabljenja se prec počutijo, ki so pa res prijetni. To je idealni lek za vsa vnetja orpsja. Prijetno je za rabljenje. To je velika pomoč materam, ako njih otroci trpe na zimskem kašlju. Cena 25 in 50 centov.

Mr. Jak. Reppa, Houtzdale, Pa. piše sledeče: "Naznanjam Vam, da se je pokazal vaš balzam za pljuča kot čudovito zdravilo ob priliki boleznij moje družine. Nismo mogli spat za več noči, radi kašlja naše hčere, ko pa je porabila eno steklenico istega je bila popolnoma zdrava. Za isto se Vam najiskrenejše zahvaljujem."

Kadar vprašate za Severova zdravila, glejte da jih tudi dobite. Dobe se v vseh lekarnah. Bodite pozorni, da dobite Severova.

Universalno zdravilo

Severov Olje sv. Gotharda

Severov Kričistilec

To zdravilo je zanesljivo. Ni samo dobro mazilo temveč je tudi zdravilo za vselej najboljšje viljave. Cena 50 centov.

ZDRAVNIŠKI SVET DAMO BREZPLAČNO.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

zoper bolečine, trganje, rane, otekline in vnetja vsake vrste, ter zoper vse revmatične napake in bolečine je

zoper neredne krvi, ki se navadno pojavljajo spomladi, kakor odprtje kože, prišči, mozolji, črnici in nezdravo kri, je

Deljuje naravnost na kri ter isto tako razdeljuje, da se pretaka redno po životu. Odstrani vse nereditosti. Cena \$1.00.

SEVERA'S Balsam FOR THE LUNGS

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

SEVERA'S Balsam FOR THE LUNGS

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

SEVERA'S Balsam FOR THE LUNGS

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

SEVERA'S Balsam FOR THE LUNGS

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

SEVERA'S Balsam FOR THE LUNGS

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

SEVERA'S Balsam FOR THE LUNGS

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

SEVERA'S Balsam FOR THE LUNGS

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

SEVERA'S Balsam FOR THE LUNGS

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

SEVERA'S Balsam FOR THE LUNGS

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

SEVERA'S Balsam FOR THE LUNGS

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

SEVERA'S Balsam FOR THE LUNGS

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

SEVERA'S Balsam FOR THE LUNGS

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

SEVERA'S Balsam FOR THE LUNGS

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

SEVERA'S Balsam FOR THE LUNGS

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

SEVERA'S Balsam FOR THE LUNGS

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

SEVERA'S Balsam FOR THE LUNGS

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

SEVERA'S Balsam FOR THE LUNGS

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— Za slovensko vseučilišče v Ljubljani. Javni shod, ki so ga dan 6. jan. sklicali združeni slovenski visokošolci v veliko dvorano "Uniona", je bil veličastna manifestacija za slovensko vseučilišče. Udeležilo se ga je okrog 3000 ljudi. Na ted shodu so se pojasnovala neznosna razmera, v katerih mora živeti slovenski akademiki, ki študirajo na Dunaju ali v Gradu. Ob enem je bil ta shod sijajna manifestacija za slovensko vseučilišče, katerega vlada odredka Slovencev na ljubomnemškem zagrizenem in na neizmerno škodo slovenskega naroda.

— Deželni zbor se je sešel 8. januarja t. l. Takoj pri začetku zborovanja je prišlo do viharnih demonstracij. Dr. Oražen je poklical barona Schwarzau krvavo manjšeto iz za septembrskih dni, nakar je začelo po dvorani grmeti: "Ven z njimi!" "Morilec, falot, c. kr. rabelj, i. t. d." je klicalo vse vprek. Bil je bled kot zid. Orožniki in dragonci so patrolirali po mestu, 140 tujih žandarjev je bilo v Ljubljani — tako so se vladi hlače tresle!

— "Das ist ein Skandal!" je zaklical dne 8. jan. zastopnik neke dunajske veletrgovine, ko je čul, da je poklicala vlada za dobo zasedanja deželnega zbora v Ljubljano 140 žandarjev. Tako zbori — Nemec o postopanju kranjske deželne vlade!

— Protestni shod. Dne 3. jan. se je vršil v Ljubljani v "Mestnem domu" proti imenovanju Belarja za deželnega šolskega nadzornika protestni shod. Shod je otvoril deželni poslanec dr. Oražen. Opozoril je zborovalce, da so med njimi detektivi. Za predsednika je bil izvoljen dr. Tavčar. Prvi govornik dr. Švigelj je bilčal krivice, ki se gode Slovencev pri sodiščih. Ostro je prijel tudi šolske razmere. Potem je govoril dr. Zerjav, in nazadnje dr. Tavčar. Ta je zaključil shod z izjavo, da je vodja kranjskih Nemcev na nemškem "Partei-tagu" navno povedal, da hočejo Nemci preko slovenske dežele graditi nemški most do Adrije. Avstrijska vlada pa celo podpira to, da bi enkrat skozi Kranjsko nemški cesar Viljem jezdit v Trst. Slovenski narod je v položaju silobrana in se bode branil!

— 20 milijonov dvignjenih iz "Kranjske hranilnice"! Od 20. septembra l. l. do novega leta je bilo iz "Kranjske hranilnice" dvignjenih 20 milijonov K. Od tega denarja se je naložilo okrog 7 milijonov v "Mestni hranilnici ljubljanski", 5 milijonov v "Kmetijski posojilnici", 4 milijone v "Ljudski posojilnici", 2 milijona v "Glavni slovenski posojilnici in hranilnici" in pri drugih ljubljanskih zavodih, in 2 milijona pa pri raznih zavodih po deželi.

— Odbor za pomoč Siciliji in Kalabriji je osnoval v Ljubljani gospod župan.

— V dvorani "Slov. katol. izobraževalnega društva" v Ribnici se je dne 6. jan. po prvi maši zbralo nad 3000 mož in fantov, da manifestirajo za slovensko vseučilišče v Ljubljani in protestirajo proti krivicam, ki jih mora trpeti slovenski narod.

— Nekaj statističnih podatkov o tujstem prometu v Ljubljani leta 1908. Lansko leto je prišlo v Ljubljano 50,851 tujcev, kar je pač za ljubljanske razmere ogromno število, ker tujskega prometa do pred kratkim skoro poznali niso. To naraščanje tujskega prometa v Ljubljani je najboljši odgovor nemškonaljnih listov.

— Stolni vikar je postal dr. Alojzij Mrhar, znan kot pesnik pod imenom Silvin Sardenko.

— Deželni poslanec Ivan Lavrenčič umrl. Iz Vipave z dne 7. jan. poročajo: V 48. letu svoje dobe je umrl deželni poslanec Ivan Lavrenčič, načelnik vipavske "Kmečke zveze", župan in posestnik na Vrhpolju. — O tem še poročajo: Umrl je mož, ponos in steber Vipavske doline. Na Vipavskem je splošna žalost, kajti umrl je mož, katerega delovanje je bilo posvečeno blagru ljudstva! Pri vsaki dobi stvari je bil zaven, povsod je pomagal, povsod je dajal novega ognja in poguma. In ni ga več med nami. Vzornega gospodarja je izgubila njegova mnogobrojna družina, občina vne tega občinskega moža, cel kraj pa poslanca, delavnega in vzornega, ki je bil kremen-značaj. Poznali smo njegovo vrednost in ceno vsi, zato je bil izvoljen za načelnika okrajnega cestnega odbora, načelnika Kmečke Zveze, podpredsednika Hranilnice in posojilnice v Vipavi, odbornika Kmetijskega društva v Vipavi, in poslanca vipavskega okraja. Koliko bi še lahko naredil!

— Umrl je 11. jan. v Križih pri Trzinu tamošnji župnik v. g. Francišek Porenta. Pokojnik je bil rojen 5. apr. 1848 v župniji Stara Loka ter je bil v mašnika posvečen 1871. Službo

voževal nad postopanjem svojega ravnatelja Pečanka. G. Barbič je bil jako priden uradnik, ki je delal za dva korespondenta. Nedavno je služil v Celovcu. V Ljubljano je Barbič pisal z Dunaja, da izvrši samoumor in se čuje, da je na Dunaju skomil v Donavo.

— Vlaka je povozil dne 4. jan. v Kresnicah 20-letno Marijano Bratun. Hotela je iti k maši. Odpeljali so jo opoldne še živo v bolnišnico. Odrtgalo ji je roko in nogo.

— Če se orožnike pošilja v Ljubljano. Iz Novega mesta se piše: V nedeljo po Božiču je šel delavec pri g. Kastelicu v Kandiji domov. Biva na Trati pri Cikavi. Dobil je pri gospodarjevih potico. Mož, star, ves skljujec, se vesel poda domov. Domu grede ga napadeta dva lopova: "Oče, ste li videli kaj žendarjev?" — "Ne, so šli menda vsi v Ljubljano, gori je punt!" — "Kaj imate pod pazduho? Ze veva, potico!" Vzela sta mu jo. Mož je prestrašen stal poleg lopovov. "Ne bojte se, oče, sedaj bomo jedli in pili!" Eden lopov stopi v hosto, prinese zelenko slivovke in malo steklenico. Pili so. Mož pravi, da je sicer prestrašen, a okrepčan šel domov, slivovka pa da je bila izvrstna.

— "Belar — uro rihta". Ko je šel zadnji prof. Belar v stolp dež. dvorca v Ljubljani uro uravnava, je zavpil nek čevljarček proti drugemu na cesti: "Pepe, poglej no, Belar gre pa v turn uro rihtat." — "Bež, bež, kua bo ta rihtou, mu jo bomo že mi 'navil'!"

— Visok obisk v Postojni. 6. januarja t. l. dospel je nadvojvoda Karol Franc Josip s spremstvom z avtomobilom iz Opatije v Postojno in obiskal svetovnoznanu postojnsko jamo. Akoravno ni bil na ta visok obisk nihče pripravljen, vendar je predsednik jamske komisije v najkrajšem času vse potrebno ukrenil, da je visokemu gostu jamo z vsemi čarobnimi krasotami pokazati zamogel. Nadvojvoda je pod vodstvom gospoda okrajnega glavarja celo jamo skoz in skoz pregledal, si dal razne kapišne podobe raztolmčiti, se živo zanimal za jamsko zgodovino ter je bil od velikansko-romantične scenerije in njenih krasot presenečen. Zabeležil je tudi svoje ime v častni knjigi, se o pripravil in vodstvu laskavo izrazil ter je zapustil jama s čuvstvom, da je videl krasote, kakor jim ni na celem svetu enakih.

— Sistematična germanizacija. C. kr. okrajna sodnja v Litiji uraduje nemško! Ravnokar je razposlala v blaženi nemščini sklepe neke zapušćinske oravnave, in to strankam, ki ne morejo besedice umeti nemški!

ŠTAJARSKO

— Proti nemškim nakanam. Iz Rečice sta bili odposlani na Dunaj naslednji brzojavki: Naučno ministrstvo, Dunaj. Trška občina Rečica ob Savinji ogorčeno ugovarja proti samovoljnosti preminulega ministra Marcheta ustvariti nepotrebnega okrajnega šolskega nadzornika nemškim šolam slovenske Štajerske. Nasprotno te mu na dnevni red: Slovenske srednje šole in vseučilišče! Preziranje je dovolj! Vsaka sila do vremena.

— Manifestacijsko zborovanje za slovensko vseučilišče je bilo 6. jan. v mariborskem "Narodnem Domu".

— Nemška posest v slovenskih rokah. Nemški listi se silno jeze, ker je kupil ljubljanski veletržec in dež. poslanec Ivan Knez grad Hartenstein pri Slovenjem gradu za 72,000 K.

— Župnik v pokouju Martin Sket je umrl v Ptujju dne 7. januarja.

— Prijeli so orožniki pri Pragerskem četovodjo Podlesnika, ki je zabol del veleposestnika Kaca.

— V Premogovniku Pečovnik pri Celju so delo popolnoma opustili. Vse delavstvo je odpuščeno.

— Smrtna kosa. Iz Rogoznice pri Ptujju se poroča: Dne 31. grudnia 1908 je umrl tukaj kmet Franc Molek, obče spoštovan mož, vzorni katoličan in zaveden Slovenec.

— Umrl je v Šoštanjju mesar in posestnik F. Breznik v 34. letu svoje starosti. Ranjki je bil hud nemškutar.

— Knezoškof za organiste. Knezoškof dr. Mihael Napotnik je daroval 5000 K kot ustanovo, katere obresti bodo dobivali slabo plačani organisti lavantinske škofije.

— V preiskovalnem zaporu se je obesil v Šoštanjju lesni trgovec Stefan Moelk, ki je bil v preiskavi vsled suma, da je zažgal svoje posestvo.

— Obesil se je v St. Petru v Savinjski dolini hlapec Jož. Kač.

— Izginil je kočar Jakob Pišek, ki se je iz Pristove vračal domov v St. Peter. Njegov kloobk so našli na cesti, moža pa ne. Sodiijo, da je bil Pišek ubit, mrliča so pa vrgli v Sotlo.

— Grozna samopoškodba. S škarkjami si je prerezal trebuh graški krojaški pomočnik Peter Novak, ker se je sprl s svojo ljubosumno ženo.

— Pri plesu zaboden. V Cigleneah so na sv. Stefana dan pri Vouđi praznovali Vouđov god. Godci so godli in posestnikov sin Franc Golob iz bližnje okolice je zaplesal z Elizabeto Koc

jac. To je 23letnega, že dvakrat predkaznovanega Franceta Klemenčiča tako razjezilo, da je z nožem naskočil Goloba in ga lahko ranil. Razvil se je splošni pretep, pri katerem je Klemenčič skoro vse navzoče ranil, napoljed je planil v kuhinjo, zagrabil velik nož in zabodel z njim Mat. Juga. Jug se je nezavestno zgrudil. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico, kjer je umrl.

KOROŠKO.

— Umrl je v Celovcu dne 3. januarja edini zanesljivo narodni gostilničar v Celovcu Janez Vrečnik.

— Tragična smrt. Gimnazijec Alfred Brand iz Beljaka je bil mesečen. Nedavno je v Gradu ponoči v takem stanju plezal iz svoje sobe po strelovodu. Nakrat je izpustil strelovod iz rok ter padel s četrtega nadstropja. Obležal je na tlaku z razbito glavomrtev.

— Celovec. Umrl je 5. jan. nekdanji okrajni glavar celovski, Jožef Kronik v starosti 91 let. Bil je vedno značajan Slovenec.

— Št. Jurij pri Celovcu. Umrl je v Opatiji tukajšnji grajščak in baron Fr. pl. Reyer v starosti 85 let. Ranjki je bil mož globokega verskega prepričanja in se je v prejšnjih letih zelo zanimal za koroško politiko, in dasi Nemec po rodu, ni bil Slovencev samo pravičen, ampak celo zelo naklonjen.

— Bistrica ob Zili. Starša smrt nas je še zadnji dan minolega leta posetila in nam vzela našega cerkvenika Andreja Pip. Z njim je izgubila družina skrbnega, ljubelega očeta, župnija vestnega cerkvenika, vsi pa, ki so ga poznali, obžalujejo ob njegovem grobu smrt prijaznega in ljubeznivega moža. Bil je vseskozi vzoren mož.

PRIMORSKO.

— Trst, 5. januarja. Obe narodnosti priredita leta 1910 istrsko izložbo.

— Kopaču se je slaba godila. Tržaški socialni demokratje so hoteli razbiti v Trstu shod novega jugoslovenskega društva železničarjev. Železničarji so socialne demokratje, katerim sta načelovala Kopač in dr. Šolar, vrgli na cesto. Kopač je igral Zeppelina.

— V tržaški bolnišnici je umrl Fran Počkaj, posestnik in trgovec ter zaveden tržaški Slovenec.

— Dijaška beda. Dne 5. jan. je

umrl v Čepovanu osmošolec A. Podgornik. Živel je v veliki revščini, posebno za časa svoje bolezni. Ko so za to zvedeli njegovi sošolci, so zbrali skupaj s proforskimi zborom goriške gimnazije 103 K njemu v pomoč. To svoto so mu odposlali dne 4. jan. Dne 5. jan. so mu odposlali zopet 36 kron. Toda oboje je prišlo prepozno. A. Podgornik je med tem že umrl v bdi in pomanjkanju. Bil je izredno priden in nadarjen dijak.

— Zastrupila se je v Trstu Ana Marija Košuta. Umrla je v bolnici.

— Vojak zabodel mladega delavca. Na božični dan je v ulici S. Filipu v Trstu vojak lovskega batalijona, imenom Rudolf Budinja, star 21 let, zabodel Martina Hvala s Tolminskega, 26-letnega zavirača državne železnice. Zvečer je Hvala v večji družbi sedel v neki gostilni. Potem ko je družba odšla iz gostilne, se je zbrala tudi ta mala tovaršija Hvalova in napravila mali obhod po starem mestu. Vojak, ki je ravno tam govoril z neko vlačugo, je, ne da bi se znal iz kakšnega vzroka, z golim bajonetom planil proti prihajajoči družbi. Pri tem je Hvala ranil s tako močjo, da se je isti kmalu zgrudil mrtev na tla. Arretiraneec, ki se nahaja sedaj v rokah vojaške oblasti, se baje ne spominja ničesar in je dejal, da je storil omenjeni čin v pijanem stanju.

HRVATSKO.

— Rauch je podržavil zagrebško policijo. Obtožnica proti srbske izdaje osumljenim osebam, ki jih je nad 50, je izdelana in se razširi med svet. Obtoženih bo pa še nekaj aktivnih politikov. Razprava se bo vršila februarja. Obtoženo so večinoma učitelji, trgovci, uradniki, dijaki in zasebniki.

— Ustavo dobila Bosna in Hercegovina spomladi. Bosansko-hercegovski deželni zbor bo imel poslance viriliste in tri kurije: kurijo inteligence, mest in kmečko kurijo. V vsaki kuriji dobi vsako veroizpovedanje določeno število poslancev. Volitve se vrše maja ali junija, deželni zbor se skljuje poleti. Takoj, ko proglaše ustavo, izdajo določila za odvetniško in pa za trgovsko in obrtno zbornico.

— Oproščeni Srbi. 5. jan. se je vršila v Dubrovniku sklepna razprava proti 9 Srbom, ki so bili obtoženi veleizdaje. Sodišče je vse oprostilo.

— Člani naše Jednote dobro vedo, da je ista na trdni podlagi, ter da je največja, najmočnejša in najzanesljivejša slovenska narodna družba, katere ud bi moral biti vsak Slovenec.

Slovensko - Amerikanski KOLEDAR

za leto 1909

je dobiti s poštnino vred za 30cts.

Koledar je zelo obsežen in primer-

no darilo za božič ali novo leto.

Naročila naj se pošiljajo

Upravništvu "Glas Naroda",

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kot nova izgleda obleka ko smo je mi očistili in pogladili, neglede ako je iz debelega ali tankega blaga.

Ženske bodo jako vasele, ako se seznanijo z našim delom. Prenovimo obleke, boljše in hitreje kot se doma naredi za kar zahtevamo le malo plačilo. Poskusite naše delo!

JOLIET STEAM DYE HOUSE,
James Straka & Co.
520-522 Cass St. JOLIET, ILL.
Chi. Tel. 489. N. W. Tel. 488.

John Stefanic

na voglu Scott in Ohio cest, Joliet, Ill

Slovenska gostilna

Kjer se toči vedno sveže pivo, izvrstna vina in žganja ter prodajo prjetno dišeče smodke.
Northwestern Phone 348. JOLIET.

Podpisani naznanjam rojakom, da sem kupil

SALOON

kjer točim dobro pivo in prodajam izvrstne smodke.

Martin Nemanič,

22nd St. & Lincoln, CHICAGO, ILL.

FRANK SAKSER CO.,
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.
Podružnica
6104 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, O.

Ne prezreti!

Imateli v staro domovino komu ka ko pooblastilo poslati, obrnite se na nas, mi vam ceno in brzo postrežemo, in pooblastila bodo pravilno narejena. Ako želi kateri vojak biti oproščene od orožnih vaj in preglednih zborov, (Kontrollversammlung) naj se obrne na nas in pošlje svojo vojaško knjižico, mi mu preskrbimo, da ne bo imel sitnosti, ko se domu vrne.

Ako si namenjen

ženo, otroke, ali pa sorodnike, ter prijatelje v Ameriko vzeti, potrebuješ človeka, kateri jim vse zanesljivo preskrbi, zato obrni se zanesljivo na nas, ker bodeš najpošteje in najboljše postrežen. Mi zastopamo vse boljše parobodne družbe in prodajamo vožnje listke po izvornih cenah. Dajemo pojasnila brezplačno, podučimo rojake za potovanje in oskrbimo vse potrebno tako, da nimajo nobenih zaprek. Na naseljiškem uradu (Ellis Island) služimo jim vedno v najboljšo pomoč.

Avstrijski denar

kupujemo in prodajamo po dnevnem kurzu. Ako potuješ v staro domovino in imaš večje svote denarja ali draft, isto lahko pri nas zmenjaš in kupiš ček za ljubljansko kreditno banko. Ta ti ček takoj izplača, nemore ti ga nihče vkraati, ker njemu ne bo plačan. Imashi iz stare domovine kaj denarjev sem dobiti, piši svojcem, da vplačajo v ljubljansko kreditno banko in mi potem izplačamo.

Denarje pošiljamo

na vse kraje sveta najhitreje in najceneje. Vsaka denarna pošiljatev po nas poslana pride v stari kraj v 10 do 12 dneh; vse svote izplačuje za nas c. k. poštna hranilnica. Nikdar se še ni čulo, da bi denarji ne prišli na določeno mesto, kar se dandanes tisočkrat čuje od drugih. Posredujemo denarne uloge ter jih nalagamo v zanesljivo hranilnice ali posojilnice po 4 in 4½ odstotkov obresti. Vsak uložnik dobi izvorno hranilno knjižico, Obresti teko od dneva uloge. Izplačujemo uloge na hranilne knjižice in dajemo posojila na nje.

Važno za rojake,

ki nameravajo potovati v staro domovino z dobrimi in brzimi poštini parniki. Vsakdo naj si izbere jednega izmed onih parnikov, kateri so označeni v listu pod naslovom "Kretanje parniko" in naj nam pošlje \$5 are, ter objednen naznani ime parnika in dan o lhoda, da mu moremo zagotoviti proroč. Vsaki potujoč rojak naj nam piše ali brzojavijo, kdaj prid: v New York in na katero postajo; naš človek ga pride iskat in vse potrebno ukrene za priljago ter ga odpelje na parnik, kakar nima potnik nobenih stroškov. Če kdo dospe v New York, ne da bi nam naznanil svojega prihoda, nam lahko iz postaje telefonira po številki 4687 Cortlandt in takoj po obvestilu pošljemo našega človeka po Vas. Le na ta način se je rojakom, nezmožnim angleščine, mogoče izogniti raznih oderuhov in sleparjev ter nepotrebnih stroškov. Ne uročite nikomur niti centa predno niste v naši hiši, katero vidite tu naslikano. To je zelo važno za potujoče rojake, ker dandanes preži na vseh postajah in ulicah po New Yorku obilo sleparjev in ljudi dvomljive vrednosti. Ako žrtvuješ par centov za telefon, prihranite dolarje, ker zagotovo veste, kam pridete in Vas ne vlove postopači ali voznički, ki veliko zahtevajo od Vas, a Vas še predaajo brezdušnim oderuhom, kateri splejzajo ljudi navadno na slabe parnike. To je zelo važno in koristno.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in največji slovensko-katoliški list v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

Izdaja ga vsaki petek
SLOVENSKO-AM. TISKOVNA DRUŽBA.

Naročnina za Združene države le proti predplačju \$1.00 na leto; za Evropo proti predplačju \$2.00 na leto.

Dopisi in denarne pošiljave naj se pošiljajo na

AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Ill.

Tiskarne telefon Chicago in N. W. 509
Uredništva telefona Chi. 1541.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo poleg novega tudi stari naslov.

Dopise in novice pričujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

The first, largest and lowest-priced Slovenian Catholic Newspaper in America. The Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union.

Published Fridays by the
SLOVENIAN-AMERICAN PTG. CO.
Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

7. feb. Nedelja	Romuld.
8. " Ponedeljek	Jamez Mat. Juven
9. " Torek	Apolonija, Cir. A.
10. " Sreda	Solastika; Viljem
11. " Četrtek	Deziderij; Adolf.
12. " Petek	Eulalija.
13. " Sobota	Katarina de R.

LETA BEŽE.

Ljudje tolikrat in toliko jadikujemo, kako leta beže in kako naglo čas mineva, a pri tem prav dostikrat pozabljamo, kako važen je naš čas in koliko v kratki dobi našega življenja lahko storimo, če hočemo. To je napaka, ki jo zakrivlja posebno mladež. Ampak čim bolj se staramo, čim več let imamo na hrbtni, tembolj tudi opazamo, kako naglo čas beži, in tembolj ga skušamo izkoristiti, kolikor je to mogoče.

Oh, ko bi mogel, koliko ur in dni bi poklical nazaj iz preteklosti! Stori bi mnogo več, nego sem storil, in vedno bi mislil na to, da celo v eni minuti lahko mnogo dovršim. Da, v eni edini minuti se lahko mnogo, prav mnogo zgodi. Ali hočes vedeti kaj? Razodeti ti hočemo nekoliko.

To veš, da se zemlja, ki na nji stanujemo, vrti okoli svoje osi, t. j. okoli sebe same, in potem pa še tudi potuje okoli sonca. V eni minuti prepotuje zemlja 13 milj v prvem premikanju. Pomisli, trinajst milj daleč nas prenaša zemlja v minuti. Ampak to je še kratka daljina, če pomislimo na veliko potovanje zemlje okoli sonca. V eni minuti prepotuje zemlja 1080 milj na svoji poti okoli svetle dnevnice zvezde. To je lepa daljina, jelida? In sedaj poglej solčni žarek. Na steni trepete in se igra s tvojimi svilnatimi lasmi. Solčni žarek je bil pred eno minuto 11,160,000 milj od tukaj. V eni edini kratki minuti je preletel to ogromno razdaljo, da pleše v tvojih kodrih.

Vsako minuto se kadih 70 otrok rodi na zemlji in kadih 70 človeških src se dotakne smrtni angelj, da obstanejo. Slišal si o zvočnih valih in o tresih, ne li? No, najgloblji glas, ki ga moreš slišati, se proizvaja po 990 tresih v minuti in najvišji glas udari na tvoje uho po 2,280,000 tresih. Brzovlak preteče vsako minuto celo miljo. Saj veš, koliko časa trpi, če vseh lahko predirjati eno miljo. Glej, to ima še lahko zgodi v eni edini minuti. Ali je minuta res tako kratka?

Še nekoliko ti povemo, kaj se vse lahko stori v eni minuti. V eni minuti lahko potolažiš žalostno človeško srce. V eni minuti lahko otaršiš solze, izkažeš drugim ljubeč, položiš bolniku svežo cvetico na posteljo, po nudiš staremu beraču kos kruha, pomagaš stari ženi nesti košaro čez cesto, vzdigneš padlega otroka, skleneš sploh kaj dobrega. V eni minuti lahko utečeš skušnjavi k zlemu, zapustiš malopridne ljudi in njihovo družino ter se obrneš k dobri, osrečiš srce očeto in materino ter navdaš soproga ali soprogo s ponosom na njegovo ali njeno zakonsko podružje ali polovico.

LINCOLN.

Letos slavimo Američani stoto obletnico rojstva Lincolnova. Dne 12. februarja, to je prihodnji petek, bo srce ameriškega naroda obrnjeno proti Springfieldu. Odlični Američani in zastopniki tujih vlad se bodo udeležili slovesnih obredov ob grobnici. Ob

stem času bo Lincolnova rojstna farana, ohranjena narodu po dobrotljivosti g. Colliera, posvečena in otvorjena občinstvu kot naroden park. Lincoln bo prešinal Ameriko celo leto. Izdajatelji že dolgo objavljajo nove knjige o njem. Časopisi, tedniki in mesečniki že donajajo zanimive črtice iz njegovega življenja. V sledenčem pa podajata A. S. kratke življenjske slavne slavljenca, ki bodo vzor in vzgled tudi ameriškim Slovincem.

Abraham Lincoln (1809—1865), šestnajsti predsednik Združenih držav, je bil rojen v državi Kentucky. Preselil se je s svojo rodino leta 1816. v Spencer Co., Ind., in deset let ukvarjal z raznoterim delom, a šolo je pohajal samo dobro leto v prestankih. Ko se je začela takozvana črnoskopska vojna (Black Hawk War) leta 1832, se je pridružil stotnjim radovoljcem in je služil kot kapitan tri mesece v vojski. Potem je otvoril prodajalnico na deželi, bil imenovan za poštarja v New Salem, Ill.; nato se je začel učiti za pravoslovca in obenem se je pečal z zemljiškim nadzorstvom. Leta 1834 je bil izvoljen za člana illinoiškega postavadajstva, katerega čast ga je doletela še trikrat ob naslednjih volitvah, in leta 1836 je dobil dovoljenje za izvrševanje pravnomoških opravil. Leta 1846 je bil izvoljen za poslanca v kongres za osrednje okrožje države Illinois, in glasoval je stanovitno v kongresu s protislužno stranjo. Leta 1849, in spet 1859, je brez uspeha poskušal priti v senat. V republikanski narodni konvenciji, ki se je vršila v Chicagi maja meseca 1860, je bil nominiran kot kandidat za predsednika, in po več glasovanjih je pridobil večino, in je bil slučajno izbran enoglasno. Južne države razjarjene vsled tega poraza in vznemirjene vsled rastočega protislužnega politike, ki so jo mnogi republikanski prvaki proglasili za svoj prvi cilj in smoter, se niso hotele zadovoljiti z Lincolnovim izvolitvijo, in so začele druga za drugo naznanjati svojo izločitve in ustanjavljati odprna sredstva proti zahtevam osrednje vlade. Izvoljen je bil Lincoln novembra meseca 1860 in prevzel je svoj urad dne 4. marca 1861. Lincoln je nameraval uporabiti vsako sredstvo za poravnavo, ki se mu je zdelo primerno za narodov blagor. V eni točki pa je bil njegov sklep trden, da ne pripusti nobene izločitve (secesije), a predno je nastopil svoj urad, je bila istotako trdno sklenjena izločitev na drugi strani. Dne 4. februarja je bila ustanovljena južna konfederacija ali zveza, in dne 13. aprila je bil sprožen prvi udarec v državljanski vojni s tem, da so zavezniki svojili Fort Sumter. Dogodki državljanske vojne med naslednjimi štiri leti Lincolnovoga predsednikovanja spadajo v zgodovino Z. d. Lincolnova vztrajnost v nabiranju in odposiljanju novih čet po vsakem porazu je končno vsposobila zavzeto vlado, da je zatrla secesijo (izločitev). Strpljivost sužnosti je bila vedno po Lincolnovih mislih nesrečna potreba, in ko so južne države vsled svojega upora izgubile vsako pravico do zaščite njihovega posebnega stališča, je bil lahek prehod s tega pogleda na odpravo sužnosti. Naslednje stopnje, po katerih se je to izvršilo — osvoboditev sužnje, pripadajočih u-pornikom, in ponudba povračila za radovoljno osvoboditev, kateri je sledila ustavna brezpopojna osvoboditev in sicer osvoboditev brez povračila — so bile samo naravni koraki, s katerimi se je dosegla tako ogromna izprememba. Sklep severnih držav, nadaljevati vojno do njenega zaključka po prvotnem geslu, je povzročil zopetno izvolitev Lincolna za predsednika leta 1864. Odločilna zmaga generala Granta nad generalom Lee dne 2. aprila 1865, kateri je naglo sledila udaja zadnjega, je baš vzbudila upanje na skorajšnjo dokončitev te dolgotrajne vojne, ko je bil dne 14. istega meseca predsednik Lincoln ustreljen v Fordovem gledišču v Washingtonu po nekem igralcu imenoma John Wilkes Booth, da je naslednjega dne izdihnil. V ljubezni med Američani zavzema Lincoln prvo mesto za Washingtonom.

BREŽIČNO BRZOJAVSTVO IN POMORSKE NEZGODE.

Nezgode so postale pri naših novodobnih pomorskih velikanih primeroma redke; samo goste megle se vedno pripravljajo v nevarnost srečno vožnjo najboljših parnikov. Po mednarodnem dogovoru se ima v megli vožnja hitrost pač zmanjšati na polovico. Ampak če brzoparnik zniža svojo vožnjo hitrost od 24 na 12 vozlov, še vedno hitreje vozi, nego marsikateri parnik, ki prevozi samo 10 vozlov. Dokler se vožnja hitrost v gosti megli ne določi natančneje, ne bo nedostajalo tudi nezd. Ob "White Star"-ov parnik "Republic" s 460 osebami na krovu se je italijanski prisenjelski parnik "Florida" s približno 1000 osebami zaletel v gosti megli s tako silo, da se je na tone vode vilo v strojne prostore parnika "Republic". Ladja "Florida" je bila ob zaletu le malo poškodovana. Od znamenja za meglo, in ta se zdaj dajejo z dovolj glasnimi trobili, niso na nobenem parniku ničesar opazili, kakor je videti. Pač pa so se izkazala brežično brzojavstvo in podmorska zvonila kot rešitelji v nevarnosti. V kratkem času so se dala po brežičnem brzojavu znamenja v silo ter sprejela in razumela na več parnikih in mitinskih brodih. Ladja "Baltic" od "White

Star"-erte, francoski parnik "Lorraine" in parnik "Lucania" od Cunard-linije so bili takoj obveščeni o nesreči. Seveda so bili oddaljeni od kraja nesreče od 50 do 80 milj. Ker parnik "Florida" ni bil zelo poškodovan, so bili potniki parnika "Republic", povečini Američani, ki so hoteli prezimiti v južni Evropi, spravljeni v varnost najprej na parnik "Florida" in pozneje na prihitele parnik "Baltic" od "White Star"-linije, in sicer brez vsake človeške žrtve. Oboji iznajdbi, brežično brzojavstvo in podmorsko zvonilo, stakuj pač privkraj dokazali svojo veliko vrednost pri ladijskih nezgodah. Nekaj trenutkov potem, ko sta parnika trčila skup, je bila nesreča znana nele na parnikih, ki niso bili preoddaljeni od kraja nezgode, marveč tudi na premmogih postajah za brežično brzojavstvo na suhem. Pomoč se je lahko poklicala. Tudi svojci potnikov ponesrečenega parnika so se mogli obvestiti in pomiriti. Človeška iznajdljivost je zadnja desetletja čimdalje bolj zmanjšavala morske nevarnosti in bo tudi nadalje delala na tem, da ukroti prirodne življe.

VREDNOST ŽIVLJENJA.

Skoro do sredje prejšnjega stoletja je bilo, celo v najbolj omikanih deželah, človeško življenje malone najcenejše blago, kar se ji da misliti. Leta 1846. so bile na Angleškem in kmalu potem tudi v več ameriških državah sprejete postavbe, ki so gotovim zaostalem dajale pravico do določene odškodbe, če je kateri njihovih svojcev izgubil življenje po zločinski ali zanikarni krivdi kakega drugega.

Danes je v vseh naših državah priznana odškodninska pravica ali zaporna obveznost za smrt ali pokvečenje vsled tuje krivde, in v nekaterih slučajih se določa najvišja in najmanjša svota, ki se lahko zahteva ali mora plačati. Ampak tudi še danes nedostajajo določene postavbe podlage k resnični določitvi odškodbe primerne gospodarski vrednosti ponesrečenca.

Pravoznanici in narodni gospodarji so napravili tozadevne razpredelnice, v katerih so se uporabile kot čimteljice starost, opravilo, prisluznost, verjetna dolgotrajnost življenja itd. Navaden delavec, ki lahko zasluži na dan \$1.50, ima v starosti 30 let najvišjo vrednost, in sicer se ceni vrednost njegovega življenja pri tej starosti na \$3,217. Človek večnega poklica in specialist doseže upočaseno s 40. leti svojo največjo zmožnost kaj storiti, in z ozirom na njegovo prisluznost in povprečno dolgotrajnost življenja se ceni vrednost njegovega življenja na \$29,345. V starosti 65 let je vreden navadni delavec, po preračunjenju narodnih gospodarjev samo še \$594.60 in človek učenega poklica samo še \$13,209.50.

Smrtni slučaji vsled odvrnljivih boleznih so, kakor znano, mnogo številnejši nego taki vsled nezgod. Napredujoča veda zdravilstva, ranocelnostva in negovanja zdravia po polagoma povprečno življenje podaljšala in izgubo vsled bolezni zmanjšala. Ampak v nekaj letih bo brez dvoma proizvedena sila zavarovanja, kakor je s tako dobri začetkom uvedena v Nemčiji in že tudi deloma na Francoskem in Angleškem, in uvedene bodo odredbe za odškodbo po nezgodah, pri katerih bo vprašanje o zanikarnosti ali krivdi samo postranska reč.

V svojo lastno korist bo država čimdalje bolj prevzemala oskrbovanje oslabilencev, vdov in sirot ali sploh oseb, odvisnih od zaslužka drugih, ker posameznik le preveč zanemarja naravno obveznost zavarovanja. Država in družina sta enako deležni na delavnosti posameznika, in razdelitev ali poravnava škode pri izgubi te moči se mora končno tako urediti, da bodo breme nosili vsi kar le mogoče enakomerno. V naši deželi se v tem ozirom uradno ni storilo še ničesar, in ta zaostalost Zdrž. državam res ni v čast.

K POLOŽAJU NA BALKANU.

Položaj na Balkanu se neprestano spreminja. Sedaj je nevarnost vojske jako verjetna, potem zopet se mračno nebo za nekoliko časa zvedri in nevarnost je oddaljena. V trenutku, ko to pišemo (14. jan.), postale so razmere zopet nekoliko prijaznejše, in vojni preroki, katerih mrgoli na vseh oglih, pravijo, da ne bo na Balkanu nobene vojske. Avstro-Ogrska je namreč po svojem carigraskem poslaniku, grofu Pallaviciniju, ponudila Turčiji 54½ milijona kron odškodnine za to, da je zgubila Turčija vrhovno oblast (suvereniteto) nad Bosno in Hercegovino. S tem se bo baje Turčija zadovoljila in sprijaznila z novim položajem na Balkanu.

Srbija je še vedno bojaželna. Srbski narod je za gotovo upal, da pripade Bosna in Hercegovina v kratkem času k srbskemu kraljestvu. Srbi so sanjali o veliki srbski državi od Donave do Adrijskega morja. V tem pa pride Avstro-Ogrska ter proglasi deželni kot svoji, ki jih je morala l. 1878 pomiriti in pridobiti z velikimi žrtvami ljudi in denarja. Ves srbski narod je zaječal, kajti zbudil se je iz lepih sanj, ter videl, da so le prazne sanje. Ljuta jeza se je polastila Srbov nasproti Avstro-Ogrski, ki jim je uničila njihovo lepo bodočnost, kojo so že gledali v sanjah. Ves zaveden narod želi vojske, da bi se maščeval nad neprijazno Avstro-Ogrsko!

Treznii ljudje v Srbiji pa uvidijo, da bi bila vojska med Srbijo in Avstro-Ogrsko samomor Srbije. Avstrija je vojaška velesila, in njeno vojaštvo je

dobro oboževano ter še boljše izšolan. Zato se kralj Peter in ministri niso udali ljudski želji, da bi začeli sami vojsko z Avstrijo. Tuhtam so morali govoriti sicer po ljudski želji, minister za zunanje zadeve Milovanović se je zadnjič zagopaliral pri tem celo tako daleč, da je moral prositi Avstrijo za odpusčenje, vendar vojske napovedali niso, ampak iskali so prejezavnikov. Le Srbija v zvezi z drugimi bi morda bila Avstriji v vojni kos.

Bratski narod črnogorski je bil za zvezo s Srbijo in za vojsko proti Avstriji kmalu pridobiljen. Črnagora si namreč želi kos Hercegovine in Dalmacije. Srečna vojska ji torej gotovo ne bi bila na škodo. Pri Bulgariji Srbija ni mogla ničesar opraviti, bulgarski narod ima sam težave, odkar je proglasil svojo deželo za bulgarsko carstvo. Vrhutega je stala Avstrija Bulgaram ob tej proglasitvi zvesto na strani. Pač pa je imela Srbija upanje, da dobi Turčijo na svojo stran, katere je v istini edina zgubila Bosno in Hercegovino, in upanje je ni varalo. Srbskim diplomatom se je posrečilo dobiti mladoturške kroge, ki sedaj dejansko na Turškem vladajo, na svojo stran ter jih podneti za sovražne čine proti Avstriji. Videli smo, da Turki niso pripustili, da bi avstrijske ladije v turških lukah izkrcavale avstrijsko blago. Niti pismo iz avstrijske države ni smelo na turška tla, ako je došlo po morski pošti. Nadvojvoda Evgen je daroval za jeruzalemsko cerkev altar, a v Palestini altarja niso smeli izkrcati, in pripeljali so ga nadvojvodi nazaj.

Avstrija je stala pred dvojno možnostjo: ali se ponižno udati Turčiji na celi črti, ali pa začeti z njo vojsko. Vojska bi bila nevarna. S Turčijo bi jo potegnila Srbija, Črnagora; Italija bi tudi iskala povoda, da začne z Avstrijo vojsko ter ji vzame Trst ter laške Tirole; Anglija pa bi na morju z vsemi močmi podpirala nasprotno vojsko ter delala Avstro-Ogrski zapreke. V celem sedanjem času, ko so Avstriji na Balkanu vsled osvojitve Bosne in Hercegovine nastale težave, vede se Anglija najbolj sovražno proti Avstriji ter podpihuje Turčijo, Srbijo in Črnogoro. Angleški kramarji bi pač radi izrinili avstrijsko trgovino iz Balkana ter dobili vsu moč v roke na Balkanu in Sredozemskem morju.

Udati se Turčiji na celi črti, pustiti Bosno in Hercegovino, dati bojkotirati avstrijsko blago, pustiti poslovanje avstrijskega trgovskega brodograja muham turških uradnikov, to bi vzel Avstriji pred celim svetom spoštovanje ter ji povzročilo več gmotne škode nego vsaka nesrečna vojska. Avstrija je torej iskala tretjo pot in jo tudi našla; Turkom je pokazala denar, katerega dobijo, ako bodo pridni in mirni. Avstrijski poslanik Pallavicini je ponudil 54½ milijonov odškodnine za vrhovno oblast, katero je sultan izgubil nad Bosno in Hercegovino.

Poročila pravijo, da so se turški obrabi zelo razveselili, ko so slišali avstrijsko ponudbo. Sprejeli se ponudbe niso (do dne 14. jan.), ampak upanje je, da jo gotovo sprejmejo (in so jo tudi res sprejeli med tem časom). Po tem bi bila Turčija izmed onih avstrijsko-sovražnikov, koji so bili doslej pripravljani prijeti za orožje, izločena in nevarnost za vojsko zelo, zelo zmanjšana.

Anglija ima mogočno brodogrje, in bi samo Turčijo lahko zdatno podpirala v slučaju kake vojske. Pri Srbiji je to izključeno, njej lahko pomaga samo z denarjem. S tem bi ji bilo sicer mnogo pomagano, a denar tudi vojski ni vse.

Takšno je trenutno stanje na Balkanu. Toda že v prihodnjih dneh se lahko položaj zopet poslabša, recimo, da Turčija avstrijske ponudbe ne sprejme, ali pa, da namesto Turčije stopi Italija v odkrito sovraštvo proti Avstriji. Potres bo v Italiji kmalu pozabljen in stare želje bodo oživele.

Med srbskim narodom živi trdno prepričanje, da bo vojska, ko bodo gore zopet ozelenele. Avstrija vsled tega vkljub vsemu, kar se sedaj godi s Turčijo, ni postala brezskrbna, temveč je pripravljena na vse! Tudi na vojsko spomladi! "Slov. Gospodar".

SLOVENSKA DRUŽBA SV. RAFAELA.

Blagovoljen č. g. urednik, sprejeti v svoj cenjeni list to moje pojasnilo o naši novoustanovljeni "Družbi sv. Rafaela za slovenske izseljence v Ameriki". Zdi se mi, da je to pred vsem moja dolžnost, kot ustanovitelja družbe.

Delo nas je razveselilo in navdušilo, ko smo videli, da je ta plemenita stvar našla tako ugoden odmev po vsej Ameriki, zlasti, da je slovensko ameriško časopisje pripravljeno pomagati nam pri delovanju za družbene namene. Naloga, katero smo si postavili, v resnici zahteva sodelovanje vseh močij po širni Ameriki, ako hočemo da bo uspela.

Družba sv. Rafaela je izključno slovensko podjetje, namenjeno edino Slovincem in njih potrebam. Prvotna misel je bila, da bi bilo to podjetje "jugoslovansko" t. j. da bi prevzelo poleg skrbi za Slovence še skrbi za katol. Hrvate. Vendar se je določilo pri ustanovnem shodu, da naj ob družba izključno slovenska in naj skrbi le za Slovence. Za Hrvate naj se pa skuša s pomočjo hrvaških rodoljubov, zlasti s pomočjo hrvaškega duhovnika, katerega bomo preskrbeli Newyorški naselbini, ustanoviti lastno "Družbo sv. Rafaela za hrvaške izseljence". O kaki Avstrijski Rafa-

elovi družbi se pa pri tem ni govorilo. Tudi ustanovitelji niti najmanj niso mislili in še zdaj ne mislijo na kako zvezo z Avstrijsko družbo.

Res je, jaz imam dolžnost skrbeti za vse katoliške Avstrijce, ki pridejo sem. Verske potrebe vseh avstrijskih naseljencev so in tudi morajo biti moja skrb, ker sem v prvi vrsti misijonar družbe, ki je ustanovljena, da skrbi za vse avstrijske narode brez razlike narodnosti in zato kot taka subvencionirana od vlade s znatno vsoto \$4,000.00 ozir. letos \$5,000.00. In te dolžnosti se tudi zavedam in imam resno voljo jo tudi kolikor mogoče vestno izpolnjevati. Toda sam tega nikakor ne zmorem. Delokrog je preobširen. Nemogoče je, ga popolnoma obvladati. To sem spoznal kmalu ko sem prišel v New York. Zato ne kaže drugače, da se delo razdeli. Vsak narod naj zase skrbi!

Celotni moj načrt je ta: Vsak narod avstrijski naj ustanovi lastno naseljeniško družbo, kot katoliki, seveda le družbo sv. Rafaela. Potem te družbe naj se vsaka narodnost zavzame za svoje izseljence, za nje poskrbi vsestransko za njih versko in gmotno pomoč.

Toda ta stvar stane tisočake vsako leto že za skrbi za nje na Ellis Islandu in v New Yorku. Ako hoče družba dobro delovati in sploh kaj storiti za svoje izseljence, potrebuje najprej svoj enega zastopnika za Ellis Island, da se tam zavzame za novodošlece, jim pomaga v slučajih neprilic, jih zagovarja pred sodiščem, i. t. d. Dalje treba moža, ki vodi ljudi iz otoka v mesto na njih naslove, ozir. v poštna stanovanja. V ta namen treba izseljeniškega doma, kjer izseljenci prenočujejo ceneno in pošteno. V domu treba zopet osebja: oskrbnika, kuharice, postrežnice i. t. d. Vse to pa stane, silno veliko stane. Naša Avstrijska družba je imela preteklo leto n. pr. samo za osebje \$4500.00 stroškov in za dom plačuje na leto \$2700.00 najemnine. To so velikanske svote!

Ako bi toraj vse te posamezne družbe hotele vse svoje imeti, svoje zastopnike na otoku, svoje agente, svoj lastni dom, z vsem potrebnim osebjem, sem pa prepričan, da bi ne mogle shajati. Za to bi bilo treba najmanj \$6,000.00 do \$8,000 vsako leto, Avstrijska družba je imela preteklo leto \$11,859.87 stroškov.

In vendar, čemu toliko breme, ko je družih potreb sto in sto, kjer se vsak cent veliko uspešneje da porabiti in zlasti čemu, ko imamo vendar skupen Avstrijski dom, katerega nam vlada s katol. denarjem podpira.

Res je, da so imeli židje do sedaj precej mogočno besedo pri družbi. Pa zakaj? Zato ker se katoliki za to stvar niso prav nič zmenili. Vlada naša želja je, da je stvar katoliška, ker je bila vladna subvencija dovoljena le s pristavkom: die kathol. Interessen müssen gewahrt werden. Vsako leto so volite. Člani volijo direktorje. Kogar izvolijo, ta je pa direktor — odbornik. Ako bi katoliki sodelovali, stvar podpirali, se volitev vdeleževali, bi bila stvar pa katoliška. Sedaj, pri volitvah januarja, je bil izvoljen za duhovnik Rev. Andr. Šumak, češki duhovnik, predsednikom družbe, 3. podpredsednik je Rev. J. Prout, v izvrševalnem odboru je poleg Rev. R. Nikelja še g. J. Redne, 2. glav. tajnik Kranjske Kat. Jednote in g. Senica, v odboru je pa še poleg teh Rev. Jos. Sinkmajer, Čeh.

Potemtakem je tudi upanje, da se bo Avstrijski izseljeniški dom spremljen v kratkem in pravi dom, kjer bo vsak avstrijski katoličan, duhovnik ali lajik, mirno in brez skrbi iskal zavetja in prenočišča kakor v nemškem Leo Haus-u. Gotovo ne bo dolgo, ko bo v hiši kapela, kjer bodo izseljenci mogli vršiti svoje verske dolžnosti, in da bodo gospodinjstvo prevzele katol. redovnice. Saj se deluje na to, kolikor mi je znano.

Iz tega pa sklepam: čemu naj si toraj vsak narod nalaga velikansko breme lastnega doma in osebja, ko je skupen dom tukaj, katerega udje so že itak člani teh narodov, ko je tukaj osebje, kateremu se lahko popolnoma zaupa, ki stoji pod nadzorstvom katol. misijonarja. Z avstrij. družbo in domom bi bile zvezane le v toliko, da pošiljajo tja ceneje in pošteno prenočevati svoje izseljence in brezdelne sirote, mesto v hotele, da jim tam plačajo cene obede, mesto po raznih "restaurantih", kakor že sedaj mi delamo. In ako bi izseljenec sam ne mogel poravnati svote za dom, plača družba zanj znižano ceno, za kolikor se že pogode z upravo doma. Naša slov. Rafaelova družba ima sedaj v avstrijski hiši 6 brezposelnih Slovincem.

Prišli so do New Yorka. Tu niso dobili dela. Denar je pošel. Kaj se da? Dokler ni bilo premrzlo, da se je dalo prenočiti na prostem, v podrtjih, v železniških vozovih i. t. d. je že šlo. Kaj sedaj v mrazu? Kam naj jih spravimo? V drage hotele? Tega ne zmore naša blagajna. Poslali smo jih v hišo, kjer jim plačamo stanovanje in en obed, drugo si naj sprosijo, ker blagajna še ne zmore večjih svot.

Ali ni ta način delovanja v resnici edinopravilen? Da! Ako se le resno stvar prevdara in vsestransko premisli.

Dalje pa moramo kot verni katoliki pred vsem misliti na to, kako bi naše izseljence obvarovali dušne škode — zgrebe bisera sv. vere. To je pa po glavnino! Ne bom opozarjal na kriče potrebe in tem oziru med našim ljudstvom po naselbinah, kjer ni slov. duhovnikov! Ali ni veliko, zelo veliko naselbin, ki so po svetem pismu: "ter-

ra sine aqua tibi" — kakor zemlja brez vode v božjih očeh? Da, da, mi bi ne bili katoliški Slovinci, če bi nam srce ne trepetalo, ko to vidimo in če bi ne storili vsega, kar je le v naši moči, da temu odpomoremo.

Zato ima naša družba v svojem programu pred vsem tudi to točko. V to pa naj pomagajo ne samo skupni prispevki, skupno delovanje, ampak tudi skupna molitve. Zato je družba sv. Rafaela tudi bratovščina, ki ima svoje dolžnosti, pa tudi duhovne milosti — odpustke. In kakor hitro se bo zagotovil nje obstanek, zvezala se bo z glavno, materdružbo, kar mi je že obljubljeno, da se tako vse pravilno uredi. Sv. maše za dobrotnike in v družbene namene se bodo pa začele takoj opravljati.

Tako bi bil nekako pojasnjen vsaj deloma naš način delovanja, kakor ga ima družba sedaj pred očmi za New York. O njenem nadaljnjem delovanju po Ameriki potom zaupnikov ali potom podružnic, o tem pa prihodnjič, ako mi dovolite, č. g. urednik.

Glede "družinskih pravil" smo pa popolnoma istih misli tudi mi. Zato sem takoj pri prvem posvetovanem shodu že predložil možem pravila. In predno smo kaj skleпали, uredili smo ta predpogoj življenja vsakega društva. Da pa pravila niso bila še razposlana, krive so tiskarne, ki so v tem času preobložene z delom. Vendar upam, da še tokom tega tedna vse urednemo.

Obrnili smo se na vsa tredišnja ameriških slovenskih listov, od katerih smo prijeli zvečine jako ugoden odmev. Dalje razpošljem še ta teden poseben poziv na častito slovensko duhovščino širom Amerike. Vsem vrhovnim predsednikom kat. jednot predložimo vsvo zadevo, da jo prevdario in potem priporočijo svojim podrejenim društvom. In slednja se bomo obrnili na vsa katol. društva in vse rojake po seč prispevkov, sodelovanja in pomoči. Upamo, da ta obilen trud in to požrtvovalno delo za Boga in bližnjega ne bo brez sadu. Bog naj da pa svoj sv. blagoslov.

o. Kazimir.

2,000,000 ton cukra se izdelala na leto, in devet desetink od tega iz cukrovega trsta.

V Mehiki je premogovega ozemlja okoli 300,000 akrov, a izkoplje se premoaga povprečno na leto 3,000 ton.

Zarotniki v Carskem selu. Zasedili so novo zaroto proti ruskemu carju, ki ima svoj sedež v Carskem Selu.

Koliko zdravnikov je na svetu? "Record Medicinal" piše, da je dandanes na celem svetu 228,234 diplomiranih zdravnikov. V Evropi jih je 162,334.

"Magyar Orszag" poroča, da je nekdo streljal in ranil na čelu špansko kraljico Viktorijo, ko se je 10. oktobra udeležila lova. Napadalca še niso dobili.

Osemletni deček umoril svojo sestro. V Saint Gauderesu je ustrelil osemletni baron v nenavzočnosti svojih staršev svojo petletno sestro, in sicer baje zato, ker sestre nima rad.

Poljedelska šola v vlaku. Država Montane je v povzdigo gospodarskih razmer uredila poseben vlak, v katerem se nahaja predvsem voz za predavanja, potem knjižnica in pa voz z izvrstno uredjenim hlevom, v katerem stoji najboljša krave-molznice. Vlak se ustavlja v posameznih krajih, ljudstvo pride na postajo in tu se vrši teoretični in praktični pouk.

Astronomično odkritje. Znani astronom, profesor P. Lowell, naznanja, da so njegovi pomočniki na zvezdarni v Flagstaffu, Ariz., pronašli na planetu Marsu vodeno paro, koja je prav lahko meriti. Paro je lahko opaziti v spektru po posebnih črtah in iz tega je razvideti, da je na Marsu ravno tako vodena para, kakor na našej zemlji, dasiravno jo je le za petino toliko kakor na zemlji.

Rodbinska statistika na Francoskem. Francoski minister javnih del je ravnokar obelodanil statistiko o rodbinah na Francoskem. Vseh rodbin je 11,315,000, od teh

SPEHOVKA.

Spisal V. K.

Spoštovani gospod Valerijan Maroga, nadežni gimnazijski suplent za nižje razrede, je ležal v svoji postelji. Zložno je stegoval svojega rojstva drobne koščice; roke je imel na zgledu pod plešo in je premišljeval sebe in svoje življenje.

Gospod Valerijan je bil hud optimist; vrhutega je bil srečno zaročen — danes od enajstih naj bi se vršila njegova poroka s častitljivo devico Marijano Šivankovičevno — kako bi torej mogle navdajati gospoda ženina žale misli? Blažen nasmeh mu je igral okoli širokih, kakor oteklih ust, ki so nad njimi poganjale kratke, črne kocene, sicer redke, zato pa močne in trde, kakor na kakšni zelo rabljeni krtači. Edino okno njegove stanice je bilo zagnjeno z rdečim zagrinjalcem, ki je menda v burnih časih Valvasorja vihralo kot zastava kakšnega turškega barjaktarja pred ljubljanskimi zidanimi in v vročih praskah zadobilo toliko ran, da so zdaj veseli jutranji žarki polnetnega solnca brez težave prodirali v malo sobo mladega učenjaka. Dasi je bila ura že sedem, se gospod Valerijan Maroga kar ni mogel dvigniti z ležišča, ampak tiho je ležal in opazoval muho, ki je lezla na okranhen stropu zdaj sem zdaj tja brez pravega cilja, kakor je to že stara slaba navada vseh lahkomišelnih muh.

In gospod Maroga se je nasmehljajše zadovoljnice, ko je pomislil, kako visoko nadkrijuje zanikarno živalco, akoprav leži on spodaj, in kako se mu danes vse zaobrne še na mnogo bolje! Misli je same prijetne misli in spominjal se je samih prijetnih dni.

Prvi tak lep dan je bil oni, ko je bil po birni povabljen pri svojem botrčku na kosilo. To je bilo lepo! Z juho in mesom si ni preobložil želodca in najprijaznejše besede botra ga niso zavledle, da bi si vzel katere jedi še drugič na krožnik, kakaj dobro je vedel, da pride naposled na mizo — špehovka! Že od svojega starega očeta je bil mnogokaterokrat slišal, da je na vsem božjem svetu ni boljše jedi, nego je špehova potica. Celu v deveti deželi ni dobiti nič boljšega, v čudni deželi, kjer letajo pečena piščeta po zraku in imajo za vsako nogo na špa-priževan polič vina! Tako so trdili tudi stara mati, in mali Maroga je verjel vsako besedo. Hvalisana špehovka pa se mu je odslej zdela pravi nedosežni ideal, zlasti odkar mu je umrl dobri boter.

Starši so ga dali študirati v Ljubljano. Maroga je šel z veselim srcem od doma. Oče so namreč večkrat rekli, da se v Ljubljani dobi vsega zlomka, še več, kakor si kdo božji sam more domisliti. Že se je nadejal Maroga, da bo jedel v stolnem mestu same špehovke, toda varal se je revež! Kamorkoli je prišel, nikjer ni dobil, po čem

mu je koprnelo srce, oziroma želodec, vnet za vse lepe, vzvišene in dobre špehovke. Oh, ideal mu je ostal nedosežen! Tolažil je ubožca le prijeten spomin na birmo, na tisti krasi dan, ko se je najedel Maroga botrove potice tako, da so ga morali kmalu odvesti vunkaj za hišo na dober zrak. Naredil je maturo, in zdaj ga je bilo še bolj sram, kakor prej, da bi povpraševal po ljubljani potici. Srečno je prestradal svoja leta na Dunaju, spuliral je na raznih mestih, povsod zadovoljen s svojo dolgočasno usodo, kakor se spodobi vsakemu pravemu filozofu. Naposled ga je zanesel življenja tok v Ljubljano.

In tukaj je našel svoj ideal, svoje špehovko! Obedovat je hodil namreč h gospodični Marijani Šivankovičevi. Ta gospodična je bila doživela že svojih trideset do štirideset zim; mlada ni bila torej in lepa tudi ne, ampak je že precej sitna. Znala je za izvrstno kuharico, in eje, enkrat, ravno na debeli četrtek je bilo, tedaj je prinesla Šivankovičeva Marijana na mizo — špehovko!

Špehovko! Špehovko! Ko jo je gospod suplent Valerijan Maroga zagledal, toliko da od veselja ni znak padel s stola. Prevrnil je steklenico za jesi in olje, gledal je nekaj trenutkov kakor zaboden kozliček in se krepko prijel za nos, da bi se prepračil, če niso vse to le sanje. Potem pa je poskočil na noge in je jel plesati okoli mize, kakor Indijaneec okoli svoje žrtve.

Gospodična Šivankovičeva je skoraj okamnela od strahu, ker je mislila, da je gospod profesor od same prehude učenosti zblaznel. Že je premišljevala, koga bi poklicala pomagat, da bi spravili nesrečneža izlepa na Studenece; kar pa se je gospod Maroga umiril, sedel za mizo in začel jesti kakor vsak pameten in lačen Evropejec.

„Izvrstno! izborno!“ je nosil s polnimi ustni in kimal kakor konj, ki zavohla oves. Marijana pa je šla po nov prt.

Ena, dve, tri, in špehovka je bila na gorkem. Hitro, prehitro je izginita, kakor ginejo lepe jutranje sanje, ne da bi zapustile količkaj sledu. Gospod suplent je popopal tudi vse drobtinice. „Kakaj mi pa prej niste nikoli naredili špehovke?“ je vprašala gospodično ko se je vrnila.

„I — ko bi bila vedela! Zakaj mi pa niste nikdar nič rekli?“ je odgovorila Marijana in pregrinjala svež prt po obrisani mizi.

„Zeniral sem se. Čakajte, gospodična — oprostite, da sem bil tako neroden, jesi in olje in prt kajpada računite posebej — torej, gospodična, poslušajte me. Hm! Vsa človek ima svoje napake, to se pravi, vsak človek uživa posebno rad gotovo jed.“

„Jaz imam najrajši kofedro“, mu je prestrigla Marijana besedo.

„No vidite, gospodična! Ozmimo se nekoliko po zgodovini in pogledimo, kaj so radi jedli slavni možje. Hm, hm! Džingiskan na primer je ljubil krvave klobase, Mohamed janjetino, Napoleon črno kavo ali kofedro, kakor se izvolite vi izražati, in pa piščence a la Marengo, Radecki postrvi. Lukul je najrajše užival slavčeve jezičke, Newton kisló zelje, Rafael rižoto s kurjimi želodčki, Kristof Kolumb kurja jajca, Luther vampe, Trubar žganjce in mlečni močnik, Crispi polento s cipami, Schopenhauer ostrige v paštetah, Robinson rozine brez potic, Homer — ali ste že kaj slišali o Homerju?“

„Nič, gospod profesor.“

„No, nič ne de — Homer je imel rad grozdje in med, Shakespeare očvrte žabe in špinačo, Cervantes pečen kostanj, Beethoven pomaranče, Geethe kračo, Lessing lečo, Prešeren šparglje in rake, Vodnik ribe in brežanko, Jurčič polhe, Simon Jenko pražene zrezke, Zola svinjino in tako dalje — jaz pa nad vse cenim — špehovko!“

„Oh, gospod profesor, saj jo imate lahko vsak teden, recimo vsak četrtek!“

„Dobro, vsak četrtek!“

Odslej je užival presrečni gospod Maroga štirikrat na mesec ali dvainpetdesetkrat na leto svojo špehovko. To so bili najljepši dnevi njegovega življenja! V četrkih ni zamazal nobenemu učencu slabega reda, dajal je skoraj same „izvrstno“ in marsikdaj, kadar je hotel kakšnemu posebno v trdo kuhanem ničevdu zapisati „nezadostno“, se je hitro spomnil špehovke in ni zabeležil ničesar. Se v petkih in sobotah je bil židane volje in od ponedeljka se je veselil četrta. In lepega pomladnega dne je popil tri čašice brinovca in je ves korajžen stopil pred častivredno devico Marijano in jo je prijel za suhe prste in jo tiho prosil za njeno suho roko. Marijana je povesila oči in mu dala zaročni poljub, ki pa se mu ni zdel tako sladak kakor njene špehovke, špehovke!

Ko so zvedeli prijatelji, kaj je naredil gospod Maroga, so mu odsvetovali drug za drugim ženitev. Pripovedovali so mu različne vesti o Marijanini sitnosti in drugo. Celu norčevali so se tako malo po strani iz neveste. Prvi se je rogala, da ima gospodična Šivankovičeva nos tako velik kakor kumara za pet grošev. Drugi jo je opravljal, da ponjaha vsak dan pol tobakire duhana. Tretji jo je obrekoval, da ima Marijanica leseno dušo in da zaradi tega ne bo mogla nikdar v sveta nebesa, ker sveti Peter ne trpi tam gori nobenega žaganja.

Toda vsa ta natolcevanja niso zmotila zvestega Valerijanovega srca oziroma želodca, ostal je zvest svoji Marijani. — In čez par ur bo poroka!

Take in enake misli so obhajale ženina, ko je ležal v postelji. Vedno žarkeje je sijalo solnce skozi luknje rdečega zastora. Valerijan pa je postal kazalec ure budilke previdno na pol devetih, legel in zaspal iznova. Blažen nasmeh mu je igral okoli ust. Sanjalo se mu je o špehovki.

hodek, če znam sploh računati.“

Zdaj je vstal gospod, da gre. Mene je obšla neugodna misel, da sem mu razkladal zaman svoje razmere. Tudi me je zapeljalo njegovo glasno občudovanje, da sem povečal znatno vsako svoto. Vendar ne — v zadnjem trenutku mi je izročil gospod zalepko z opombo, da je v njej naznanilo njegove obrti, naznanilo, ki mi poda zaželjeno pojasnilo. On da bi bil ponosen, če bi smel šteti tako premožnega moža za svojega odjemalca. Poprej da je mislil, da je več premožnih gospodov v mestu, pa kakor hitro je stopil v obrtnih zadevah z njimi v zvezo, takoj se je pokazalo, da imajo komaj toliko, da se prežive. Da je pretekla že cela večnost, odkar je videl od obličja do obličja bogatina, z njim govoril, mu podal roko. Da se komaj zdržuje, da se mi ne obesi za vrat, in, da bi ga zelo osrečil z dovoljenjem, da me sme objeti.

To mi je ugajalo tako, da se nisem branil, temveč dovolil poštenemu tujcu, da je ovil roke okrog mojega vratu in prečil nekaj pomirujočih solza, ki so tekle po mojem hrbtu. Nato je šel svojo pot.

Komaj je odšel, sem odprl zalepko z „naznanilom“. Pazljivo sem jo preučeval skozi štiri minute, potem sem poklical kuharico in rekel: „Prosim — držite me — omedlim... Mari obrača lahko tačas palačinke.“

Ko sem prišel zopet k sebi, sem poslal v bližnjo žganjarno in najel za tedensko plačo moža, ki je bil izvežban v kletvini, da bi sedel cele noči in preklinjal vstega tujca, in me nadomestoval večših črez dan, kedar nisem več znal naprej.

Saj je bil res pravi falot. Njegovo naznanilo ni bilo nič drugega kot ničvredni davčni listek — veriga nesramnih vprašanj o mojih domačih zadevah — vprašanj, ki so zavzemala skoro štiri gosto tiskanih foliostrani. Vprašanj, ki so bila sestavljena s tako bistroumnostjo, da ne bi spoznali najstarejši ljudje, kaj da pomenijo. Vprašanj, ki so bila tako urejena, da si bil prisiljen naznaniti svoje dohodke štirikrat večje, kot so bili v resnici. Iskal sem izhoda, pa kazalo se je, da ni nobenega. Že prvo vprašanje se je podalo mojemu slučaju tako, kot dežnik mravljišču, če ga razpneš nad njim: „V kaki višini so bili vaši dohodki (Nadaljevanje na 7. strani.)“

Emil Bachman

580 South Centre Avenue, Chicago, Ill.

Človanski tvorničar društvenih odznakov (badges), regalij, kap, bande n zastav. Velika zaloga vseh potrebnih za društva.

Obrnite se name kadar potrebujete kaj za društvo. Pišite slovensko. Kolog na zahte: anje zastoni.

POZOR, ROJAKI! urejeno Moderno gostilno National Buffet

v kateri bodem točil najboljšje porterjevo pivo, izvrstno žganje, domače vino in prodajal dišeče smodke. Prodajam premog.

ANTON T. TERDICH, 203 Ruby St. Joliet, Ill. N. W. Phone 825.

Rojaki! Pijte "Elk Brand" pivo

dobite je pri Mike Kočevar,

cor. Ohio & State Sts. Joliet, Illinois. N. W. Phone 809.

JOLIET CITIZENS BREWING CO.

N. COLLINS ST., JOLIET, ILL.

Pijte "Elk Brand" pivo Izdelovalci najboljšega piva sodčih in stek inical,

FRANK MEDOSH

9478 EWING AVENUE, VOGAL 95th ULICE, EN BLOK OD SLOVENSKE CERKVE SV. JURIIJA SO. CHICAGO, ILL.

Gostilničar.

Izdeluje vsa v notar ska dela, prodaja šif-karte ter pošilja denar v staro domovino vest no in zanesljivoga.

Poštena Postrežba vsakemu. Telefon 123, South Chicago.

Največji slovenski cenik NA SVETU.

V istem so označene cene električnih žarkov in drugega električnega blaga; harmonik, gosli, klarinetov, piščal, zabojev za godbene instrumente; potrebščin za fotografije; daljnogledov, svetlih podob, fountain peres, slikanega papirja za pisanje, ur, verižic, stranskih ur in druge zlatnine; britev za britje; gumastih črk za tisk, pisalnih strojev in mnogo drugih stvari importiranih iz starega kraja. Cenik pošljemo vsakomur brezplačno. Pišite ponj nemudoma, ker v njem najdete mnogo dobrih in koristnih reči po jako nizko ceni. Naslov:

C. F. ZARUBA & CO. 320 W. Pike St., (Dept. A. S.) Clarksburg, W. Va.

The Joliet National Bank

RAZPOŠILJA DENAR NA VSE KRAJE SVETA. KAPITAL \$100,000.00

T. A. MASON, predsednik. G. M. CAMPBELL, podpredsednik. ROBT. T. KELLY, blagajnik. Na voglu Chicago in Clinton ulic.

ROJAKOM pripravljamo

Gostilno, Phoenix Buffet

kjer se toči vedno sveže pivo, žganje ter najboljša vina. Tržim tudi domače smodke. Ant. Skoff, N. W. Phone 609. 1137 N. Hickory St., Joliet

Skrivnostni obisk.

Črtica. Mark Twain.

Prvi človek, ki me je obiskal, ko sem se naselil v mestu, je bil gospod, ki se je upeljal s pojasnilom, da je takstarot in da je v zvezi z oddelkom za notranje dohodke Združenih držav.

Rekel sem mu, da nisem slišal še nikoli o tej stroki obrti, da sem pa zelo vesel videti ga, in da ga prosim, da naj se vsede.

Usel se je. Nisem se mogel domisliti ničesar, s čimer bi zabaval gosta, pomislil sem pa, da mora biti gospodar zgovoren, uljuden, postrežljiv. Ker nisem kaj drugega vedel, ga povprašam tedaj, če bo odprl svoj prodajalno v naši bližini. „Potrdil je — toda ne da bi, kakor sem upal, pojasnil, s čim trguje.“

Jaz se pa nisem hotel pokazati radevednega. Zato sem poskusil z vprašanjem: „Gre kupčija dobro?“ on pa je odvrnil: „Hm — tako, tako.“

Nato sem rekel, da se oglašimo pri njem, in če nas postrežejo kot drugje, postanemo njegovi odjemalci.

On je rekel, da je nedvomno, da nam bo zadostoval njegov establisement. Vsaj on da se ne spominja nikogar, ki bi poiskal drugega zastopnika njegove stroke, kedar je imel enkrat opraviti z njim.

Mož je bil samozavesten, toda izvemšmi naravne hudobije, ki je bila zažrtana na vsem obrazu, je gledal čisto pošteno.

Ne spominjam se več, kako se je godilo, toda polagoma sva se oddaljila in prišla v tir — to se pravi najin pogovor — in nato je šel kot navita ura. Govorilo se je, govorilo, govorilo — vsaj od moje strani, in smejala, smejala, smejala — vsaj od njegove strani. Pa ves ta čas nisem izgubil pričujočnosti duha, moja naravna zvitost je bila „v polnem paru“, kot pravijo strojevodje. Odločil sem se, da izvem kljub njegovim nejasnim odgovorom od njega vse, kar se tiče njegove kupčije in sicer sem mislil izpaziti vse to iz njega, ne da bi on to zavpil. Hotel sem ga zvabiti v globoko past, povedati mu vse, kar se tiče moje obrti, pridobiti ga s tem in ogreti tako, da

bi ne mogel drugače, kot da mi poda obširna pojasnila o svoji obrti, predno bi zapazil, kakaj se meni gre. „Ti ne slutiš, moj sin,“ sem si mislil, „s kakim zvinitim ptičem imaš opravila.“

„Bi ugenili“, sem rekel, „koliko sem dobil preteklo zimo in poletje za moja predavanja?“

„Ne — gotovo ne — in če bi mi šlo za glavo. Dovolite — morda dvatisoč dolarjev — kaj? Toda ne, ne — toliko niste zaslužili — recimo, da ste sedemnajststo.“

Haha! sem si mislil. „Moj dohodek za predavanja preteklo zime in pomladi znaša štirinajst tisoč sedemsto in petdeset dolarjev. Kaj pravite k temu?“

„Da je to neverjetno, popolnoma neverjetno. Moram si zapomniti. In vi menite, da to ni še vse?“

„Vse! Kaj še! Pride še moja plača pri „Dnevnem bojnem kriku“. Na štiri mesece približno — približno — no, kaj bi vi rekli — če bi jo nastavil na osemstisoč dolarjev?“

„Kaj bi rekel? Da bi plaval tudi jaz rad v takem morju obilnosti. Osemstisoč! To si moram zapomniti! In če razumem prav — to ni še vse, vi nesrečnež? Imeli ste še druge dohodke?“

„Hahahaha! Seveda. Mi štejemo tako rekoč šele pri začetku. Zdaj pride moja knjiga: „Nedolžnost na potovanju“. Cena tri dolarje petdeset centov do pet dolarjev — po vezavi. Pogledite mi v oko in poslušajte: Zadnjih pet in pol mesecev — ne glede na to, kar se je prodalo poprej — samo zadnjih pet in pol mesecev smo oddali petindevetdesetstisoč iztisov. Petindevetdesetstisoč! Pomislite še enkrat! Štiri dolarje iztis, to je, prijatelj — štiritisotstisoč dolarjev — in jaz dobim polovico.“

„Grom in strela! Moram napisati — štirinajst — sedem — pet — osem — dvesto... Suma — recimo: dvestotrinajst ali štirinajst tisoč dolarjev. Je to mogoče?“

„Mogoče? Če sem se zmotil, sem se v tem, da sem izpustil kaj. Dvestotširinajststisoč je moj letošnji čisti do-

ZNAK NEVARNOSTI.

Malo ljudi postanejo žrtev bolezní kar naenkrat, ampak človek se slabo počuti predno ga bolezen bolj napade, za to se taki znaki nevarnosti kaj radi prezro. Taki slučaji so

naravni znaki nevarnosti

Ti so: bolečine, želodčni neredi, zaba sanost, slabost, a navadno tudi izguba okusa. Ti neredi nas opozarjajo, da nekaj ni prav. Pametni ljudje ne zanemarijo teh opominov, ker vedo, da se lahko pripeti kaj bolj nevarnega; vendar se pa nevarnost lahko prepreči brez posebne sitnosti, ako se posluša dober svet in se začne rabiti

Trinerjevo zdravilno grenko vino

To zdravilo hitro deluje. Okrepča želodčne stene in žilve, da delujejo redno; ako je pa kaka bolezen v želodcu je hitro ozdravi. Stori vam kar drugo nobeno zdravilo na svetu ne naredi.

Daie zdrav okus, stori prebavnost, pospeši sladko spanje, krepča žilve in mišice, čisti kri, daje zdravo barvo obraza, krepča energijo, okrani zdravje.

Ohranilo bode vso družino v dobrem zdravju, ker se sme dajati otrokom kakor tudi starejšim. Koristi vsakemu želodcu naj bo bolan ali zdrav, ker urejuje delovanje. To je edino pravo zdravilo za želodec.

VPRAŠANJE—Ali ste že kedaj izprevideli, da vas trgovci goljufajo, ker vam dajo ponarejeno grenko vin o mesto Trinerjevega; ki jedino pravo grenko vino. Bodite pozorni in odklonite ponaredke. Ako rabite zdrav nižkih nasvetov, pišite nam in naš zdr avnik vam ga pošlje brezplačno.

Rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino v vsakem slučaju želodčnih nadlog in neredov prebavnih organov. Dobite ga v lekarnah in dobrih gostilnah.

JOS. TRINER.

620-622 S. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

(Nadaljevanje s 6. strani.)

lanskega leta iz vaše trgovine, obrti ali službe, ne glede na to, kje da ste izvrševali eno ali drugo?"

In to vprašanje je vleklo trinajst drugih ravno tako usiljivih za seboj, katerih najskromnejše je zahtevalo pojasnila, če niso zakrivila ropa ali sleparstva, če niso prišli s pomočjo požara ali podobnih dohodkov do premoženja, katerega niso omenili v svojem odgovoru na št. 1.

Bilo je jasno. Tujec mi je dal priliko k blamaži. Bilo je vidno kot na dlani. Zato sem šel ven in si sem našel še enega moža za preklinjevanje. S svojim priljzovanjem me je zapeljal tujec, da sem naznanil svoj dohodek na dvestotirinjstisoč dolarjev. Davka prosti so bili po postavi tisoč od njih. To je bil edini odbitek, katerega sem mogel zaslediti in ta je bil le kaplja v oceanu. Pri postavnih procentih — pet od sto — bi moral plačati vladi desetstotoseststotpetdeset dolarjev dohodnine.

(Pripomniti hočem takoj, da tega nisem storil.) Znan sem z zelo premožnim možem. Stanuje v palači, živi po knežje, ima velikanske stroške, a nima dohodkov, kot sem videl iz njegove davčne pole. V svoji stiski se podam k temu možu. On vzame grozno vrsto svojih dohodkov v roko, natakne očali, namoči pero, in — predno se zavem — sem bil berač. To se je zgodilo na najprostejši način, in čisto lahko. S pomočjo spretnosti, s katero je uporabil odbitek. Nastavil je moje državne in mestne davke na toliko in toliko, moje izgube pri brodolomu, požaru itd. na toliko in toliko; izgube pri prodaji zemljišča — prodaji živine — stanarina — poplave — prezidave — že obdačena plača, ker je navedeni častnik mornarice, armade itd., in več takih stvari. Od vsake te točke je znal izbiti za čuda velike odbitke. Ko je bil gotov in mi je podal davčno polo, sem videl v hipu, da sem imel preteklega leta dohodka, to se pravi, čistega dohodka, samo dvajsetstotdeset dolarjev, štirideset centov. "Pri tem," je rekel, "je tudi tisoč dolarjev davka prostih. Pojdite sedaj v davkarijo in priselite na ta dokument, potem plačate stoptdeset dolarjev davka."

(Ko je govoril, potegne njegov sinček, mali Villy, dvedolarno noto očetu iz telovnika, in se izgubi. Stavim, kar hočete, da bi navedel tudi deček napačno svoje dohodka, če ga išče jutri moj tuji gospod.)

"Ali delate zmiraj na tak način odbitke?" sem vprašal, "tudi, kadar cedite lastne davke?"

"Seveda. To se razume. Če bi ne stalo pod rubriko odbitkov tistih tolažljivih enajst klavzul, bi moral priti vsakoletno na beraško palico — samo zato, da bi podpiral to denarja lakomno, slabo in tiransko vlado."

Ta gospod je eden najuglednejših, najsolidnejših mož mesta, mož čiste morale, trgovskega poštenja, mož nedvomljive, nedotakljive zanesljivosti. Vsed tega sem se podvrget njegovim razsodbi.

Sel sem v davkarijo. In stal sem tu, pod očmi tujega gospoda, pred pogledom, ki mi je očital — in prisegal na laž za lažjo — dokler ni bila pokrita moja duša na prst debelo s krivimi prisegami, dokler nisem izgubil za večne čase spoštovanje pred seboj.

Pa kaj škodi to? Kaj ne dela tako vsakoletno tisočero najbogatejših in najponosnejših, najbolj pravičnih in slavnih mož Amerike?

ČESTILKA.
Spisal I. K.

Sodni tajnik dr. Josip Mukovec je imel poleg čednega lica, lepih brk, živih oči in dobre, vabljive službe še neko svojstvo, ki ga je delalo prikupljivega in interesantnega: Bil je izvrsten, duhovit pesnik in pisatelj, čegar proizvodi so se mnogo čitali in proslavljali po širni domovini. Slava njegovih spisov je prekoračila meje domačega ozemlja. Njegovo ime je bilo zaslovelo po Evropi. "Pisateljska zvezda" mu je poklonila za štirideset let krasno, z briljanti okrašeno zlato uro na umetni verižici.

Snov njegovih poezij in romanov je ugajala posebno nežnemu spolu, katerega je povzdigoval v deveta nebesa. Pa tudi možki so se navduševali za odličnega literata. Vsakdo ga je hotel poznati, videti in se mu pokloniti. Najbolj čudno pa je bilo, da se vzlic tej hvali, ki jo je pel ženskemu spolu, ni zaljublil še nikdar. Nobeno bitje ni imelo vseh onih vrlih, katere je zahteval sodni tajnik Josip Mukovec od svojega vzora, svoje žene... Vsako približevanje je bilo brez uspešno; njegovo srečo je bilo kakor iz trdega porfira.

Nekega lepega pomladnega predpoldne prispela je elegantna dvovprežna kočija pred sodno poslopje. Vrata se odpro in pojavi se mlada, krasna dama. Bila je srednje rasti, morda šest-sedem indvajsetletna, mehkih, ne prepornih oblik in nenavadno lepa. Iz njenega finega, samozavestnega nastopa bi bilo soditi, da je kakšna odlična plemkinja iz najboljših krogov. To sodbo bi upravičevale tudi blesteče dragocnosti, ki jih je imela lepa neznanca.

Namignila je kočijažu, naj malo počaka ter splavala v justično poslopje. Na hodniku se je obrnila k slugi ki je stal menda zav ratarja, ter ga vprašala

s prijaznim usmevom vsako besedo zvonko, lepo povdarjaje:

"Oprostite, bi mi mogli povedati, kje je pisarna gospoda sodnijskega tajnika dr. Mukoveca?"

"O, prošim, potrudite se v drugo nadstropje, tretja vrata na levo."

"Tretja vrata na levo", ponovila je neznanca dama, lahko se nasmehnila ter dejala iskreno: "Kako sem vam hvaležna: hvala lepa!"

"Tretja vrata na levo", ponovil je vratar ter strme motril neznanco, dokler ni izginila.

Po širokih, lepo izklesanih kamenitih stopnjicah je dospela v drugo nadstropje. Za trenutek se je ustavila pred vrati, nad katerimi se je lesketal v velikih zlatih, razločnih črkah: Dr. Josip Mukovec, c. kr. sodnijski tajnik. Z naglim, izurjeno motrečim pogledom se je uverila, da ji je obleka v redu, brsknila za hipec v lepe kostanjeve, po največji modri sfrizirane lase, nabrala obraz v najsladkejši izraz ter potrkala rahlo.

Vstopila je. "Oprostite mi prijazno, velecenjeni gosp. doktor, če vas motim v vašem tistem kraljestvu, v vašem — svetišču." "O, prošim, prav nič me ne motite", branil se je galantno osupli pisatelj; dama je bila naredila hipoma najuglednejši vtis nanj. "Jako ljubo mi je; izvolite sedeti."

"Poiskala bi vas bila v stanovanju, ker je res nerodno z vozom čakati pred sodnijsko palačo, toda reklo se mi je, da ste le rekdokaj doma, in da ne sprejemate radi svojih gostov v svojem samskem stanovanju. Pa še predstavila se nisem: Ida pl. Topolovska z Golega."

"Klanjam se najspoštliveje, milostiva gospica. S čim sem zaslužil, da ste me osrečili s svojim posetom?"

"Nič več gospica, ampak gospa... S čim? Moj Bog, kaj menite, da živimo na Golem res tako ločeni od vsega sveta, da ne prodre do nas slava vašega imena? Glejte, glejte!..."

"O, oprostite, nisem mislil tako... In prošim, ta poklon od vas..." "Nič 'prosim', resnica je, gola resnica, kar govorim, in ne fraze, s katerim se laska navadni svet. Po vaših krasnih pesmih sem vas poznala že davno. Kakršnega sem si vas bila naslikala v svoji domišljiji, tak, prav tak ste v resnici. Te žive, zareče oči, to visoko plemenito čelo, to blede, resno lice in ta nepopisni izraz okrog ust, vse to mi je že znano, dasi vas danes vidim prvič. Kakor dobrodejni balzam krepile in segale so mi v srce vaše duhovite pesmi... Kaj mislite, gospod doktor, vi ste edini, ki pozna žensko, ki ume njen značaj in njeno stališče v družabnem življenju. Ali mi morete torej biti hud, da sem se drznila priti pred vaše obličje, da vam izrazim svoje naglo spoštovanje kot prvobornitelju ženske svobode in prosvete?..."

Kaj ne, tega mi ne štejete v zlo? Sicer sem res le priprosta ženska, navadna ženska z borgega gradiča sredi zelenih travnikov in pisanih livad, toda ženska, kateri ne zadošča, da ima dovolj vsakdanjega kruha. Moja duša ima višje poletje, poletje, ki se zde temu ali onemu preekscitirani, ki pa so v resnici modri in pametni."

"Milostiva, divim se nad to vašo pohvalo, katere pa nikakor ne zaslužim... Te krasne besede me omamljajo!... Predobri ste, milostiva gospa!..."

"Gospod doktor, jaz pa pravim, da več zaslužite nego to! Poglejte le mojega moža! Nekdaj je bil ulanski častnik, toda vzlic temu nima niti pojma, kaj je lepo in duhovito, kaj umetno in vzvišeno. Čujtel! Zadnjič sem ravno čitala s svojo sestro — oprostite, kakor nalašč imam pri sebi njeno sliko: evo je ki je tudi goreča vaš čestilka. Čitali sva tretji zvezek vaših poezij, ko vstopi moj mož v svojih visokih škornjih ter me vpraša, s čim se zabavam. Malomarni naglas njegov vprašanja je rnil moje srce, zato mu mesto direktnega odgovora prečitam nekaj vrstic, ki so bile ravno primerne trenutku. Pa kako sem nalalet! Komaj skoncām, se sirovo zakrohče, malomarno zamahne z roko ter zakliče: 'bedarija! Tak si torej možje dandanes; njim ugaja samo igra, lep konj in druga taka zabava. Vse drugo jim je — neumnost in bedarija!... In za to nečuvno žalitev sem vas prišla danes odškodovati!'"

Rekli naglo odloži fini, čipkasti solnčnik, skoči k pesniku, ki je kakor okamel strel v sliko, ki je predstavljala nenavadno lepo mlado žensko, oklene se ga okrog vratu ter ga poljubi na trepetajoči ustni...

"Tako, sedaj sva bot!"

"Milostiva, ali..."

"Nič, nič, moj mož vas je kruto razžalil in moja sveta dolžnost je bila prositi vas oduščenja. In to vendar ni nič hudega!..."

"Ali, če vaš cenjeni gospod soproj?..."

"Kaj soproj? Še danes mu povem sama, da sem vas poljubila ter vas tako odškodovala za kruto žalitev. Če mu pa ni všeč, naj si pomaga, če more... Za spomin si ohranite sliko moje sestre, če vam drago. Tako sem bila tudi jaz v svojem osemnajstem letu..."

"Kolik sreča! Kako vas dostojno zahvalim!..."

"Pustimo to, gospod doktor. Obiščite nas o priiliki, saj ni tako daleč do Golega!..."

"To mi bude največja čast!..."

"Torej pridite! Sedaj pa dovolite, da se poslovim; čas je zlato, zlasti za pesnika..."

Naglo je vzela rokavice, vzela solnčnik ter segla osuplemu pesniku v svidnico. "Se enkrat: na skorajšnje videnje!..."

Trenutek kasneje je izginila.

Kakor v omotici je vrtel sliko krasne mladenke med prsti; pozabil je bil celo, da bi bil moral spremiti tujo damo vsaj do stopnje...

V zvoniku bližnje cerkve je zazvonilo poludne. Znani, brenciči glasovi ga predramijo iz teh sladkih sanj. Mehanično seže v žep — toda dragocene ure — ni! Izginila je bila z lepo neznancko!...

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:

za \$ 10.35	50 kron.
za 20.50	100 kron.
za 41.00	200 kron.
za 102.50	500 kron.
za 204.50	1000 kron.
za 1018.50	5000 kron.

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane vsote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarne pošiljate izplačuje c. kr. poštni hranilni urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam pošliti je najprilicneje do \$25.00 v gotovini v priporočnem ali registrovanem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft. **FRANK SAKSER CO.**, 82 Cortland Street, New York. 6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

MATH. H. NEMANICH, 1005 N. Chicago Street, Joliet, Ill. dobroznan **SLOVENSKI POGREBNIK** V slučaju ženskega spola oskrbuje tudi moja žena v pomoč. Chic. Telefon št. 741. N. W. Tel. 263

POZOR, ROJAKINJE!

Ali veste kje je dobiti najboljšje meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici **J. & A. Pasdertz**

se dobijo najboljšje sveže in prekašene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite toraj in poskusite naše meso. Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo. Ne pozabite toraj obiskati nas v naši novi mesnici na vega-lu Broadway in Granite ceste. Chic. Phone 4531. N. W. Phone 1112

Ana Vogrin
Izkušena babica
205 Ruby St., N. W. 1727, Joliet, Ill.

JOHN GRAHEK
GOSTILNIČAR.
Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in triz najboljšje smodke. Prodajam tudi trdi in mehki premog. **TELEFON 7612.** 1012 N. Broadway.... JOLIET, ILL.

POZOR, ROJAKI!
Kako pride vaš denar najvarneje v stari kraj? Pošljite ga po Mohor Mladiču, 583 So. Center Ave., Chicago, Ill. On je v zvezi z g. Sakserjem v New Yorku. Nadalje ko želite potovati v staro domovino ali nameravate vzeti koga svojih sorodnikov ali prijateljev v Ameriko, obrnite se takisto na Mohor Mladiča. On vam lahko preskrbi dobro in hitro vožnjo po najnižjih cenah. **MOHOR MLADIČ**, 583 S. Center Ave. Chicago, Ill.

Ustanovljena 1871.
The Will County National Bank
Of Joliet, Illinois.
Kapital in preostanek \$300,000.00.
Prejema raznovrstne denarne uloge ter pošilja denar na vse dele sveta.
J. A. HENRY, predsednik.
C. H. TALCOTT, podpredsednik.
HENRY WEBER, blagajnik.
C. W. BROWN, **R. PILCHER**, predsednik. **podp. eds.**
W. G. WILCOX, kasir.

Citizens' National Bank.
Kapital \$100,000.00.
BARBER BUILDING, JOLIET, ILL.
Obresti se plačujejo od vlog po 3 ODSTOT. NA LETO ter se obrestna svota. če ne dvignjena pripiše glavnici na prvi dan meseca januarja in julija. Za vsako vsoto, k je hranjena en mesec plačamo obrest in tudi na prvi poslovni dan vsacega meseca pripišemo obresti k svotam. ki so bile vložene pred petim dnevom vsakega meseca. Certifikati kažejo po 3 odst. obresti od vsake vsote, ki je bila uložena šest mesecev.
Ta banka je odprta od 9. ure zjutraj pa do 4. ure pop.

Ne trpite za reumatizmom.
Drgnite otekle in bolne ude z **Dr. RICHTERJEVIM SidroPainExpellerjem** in čudili se bodele radi hitre ozdravljenja. — Rabil sem Vaš Pain Expeller 20 let drugod in tukaj z izbornimi vspehi v slučajih reumatizma prehlajenja, boleznih v križu in sličnih pojavih. Sedaj ne morem biti brez njega. Rev. H. W. Freytag, Hamel, Ill. Na vsaki steklenici je naša varnostna značka "sidro". 25 in 50 cent. v vseh lekarnah. **F. Ad. RICHTER & CO.** 215 Pearl St., New York.

Pozor, Rojaki!

Novoiznajdeno garantirano mazilo za plešaste in golobradce, od katerega v 6 tednih lepi lasje, brki in brada popolnoma zrastejo, cena \$2.50! Potne noge, kurje očesa, bradovice in ozeblino Vam v 3 dneh popolnoma ozdravim za 75c., da je to resnica se jamči \$500. Pri naročbi blagovolite denarje po Post Money Order pošiljati.

Jakob Wahčić, P. O. Box 69 Cleveland, Ohio.

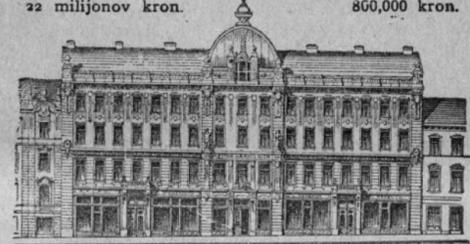
Očistite jetra Flexer's Pink Liver Pills
čistijo jetra zdravijo nered in zabanost. Urejujejo prebavne organe. Cena po pošti ali v naši lekarni 25c škatljica. **FLEXER & REICHMANN** LEKARNARJA. Cor. Bluff and Exchange Streets JOLIET, ILL.

E. Wunderlich Granite Co.
804-806-808 N. Hickory St. Joliet, Ill.
Velika zaloga spomenikov

Ant. Kirinčič
Cor. Columbus in Chicago Sts. JOLIET, ILL. **Gostilničar**
Točim izvrstno pivo, katero izdeluje slavnostna Joliet Citizens Brewery. Rojakom se toplo priporočan

NASI KRASNI NAGROBNI SPOMENIKI.
Nashe prodružnice so: v Chicago Bethania and Resurrection Cemetary Ill. Chi. tel. 1872. N. W. Phone 404

Pozor Rojaki! STENSKI PAPIR
za prihodnjih 10 dni po zelo nizini cenah.
Kupite si farne v North Dakoti in Montani potem bode te neozdravljivi v par letih. Pridite k nam, da se pomenimo.
M. B. Schuster Young Building **Alexander Daras** Chicago telef. 2794

Kje je najbolj varno naložen denar.
Hranilnih ulog je: 22 milijonov kron. Rezervne zaklada je: 860,000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska
je največji in najmočnejši denarni zavod te vrste po vsem Slovenskem. Sprejema uloge in jih obrestuje po 4 odstotke. Rentni davek plačuje hranilnica sama. V mestni hranilnici je najvarneje naložen denar. Za varnost vseh ulog jamči njen bogati zaklad, a poleg tega še mesto Ljubljana z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Varnost je torej tolika, da ulagatelj ne morejo nikdar imeti nobene izgube. To pripoznavna država s posebnim zakonom in zato c. kr. sodišča nalagajo denar maloletnih otrok in varovancev le v hranilnici, ker je le hranilnica, a ne posojilnica, pupilarno varen denarni zavod. Rojaki v Ameriki! Mestna hranilnica ljubljanska vam daje trdno varnost za vaš denar. Mestna hranilnica ljubljanska posluje v svoji palači v Prešernovih ulicah. Naš zaupnik v Združenih državah je že več let naš rojak **FRANK SAKSER** 109 GREENWICH STREET, NEW YORK, IN NJEGOVA BANČNA PODRUŽNICA 6104 ST. CLAIR AVE., N. E. CLEVELAND, O.

NAZNANJAMO!
DA MI PRODAJAMO BLAGO ZA MENJ KOT POLOVIČNO CENO NAJLEPŠA PRILIKA DOBITI ZLATINO POCENI JE SEL A. PRI **B. BERKOWITZ** 910 N. Chicago Street JOLIET, ILL.
POPRAVLJAMO ure, stenske in žepne ter izdelujemo vsa vrsta strojnopadajoča dela po najnižjih cenah, naše delo vam jamčimo. Popravnica. Govorimo tudi raznovrstne jezike. Ako kupujete pri nas si priharite denar.

E. PORTER Brewing Co.
EAGLE BREWERY izdelovalci **ULEŽANE PIVE** PALE ALE IN LONDON PORTER POSEBNOST JE PALE WIENER BEER.

TROST & KRETZ — izdelovalci — **HAVANA IN DOMAČIH SMODK** Posebnost so naše "The U. S." 10c. in "Meerschaum" 5c. Na d. bno se prodajajo povsod, na debele pa na 108 Jefferson Street. Joliet, Ill.

Največja in najstarejša hranilnica na Kranjskem.
Kranjska hranilnica v Ljubljani.
KNAFLOVE ULICE ŠT 9.
USTANOVljena LETA 1820.
sprejema vloge in jih obrestuje po 4 odstotke ter plačuje rentni davek sama. Hranilnih vlog je bilo koncem leta 1907. nad 68 milijonov kron. Rezervni skladi znašajo 9,337,077 kron. Vsega upravnega premoženja je bilo glasom računskega sklepa 82,000,000 kron, in sicer znašajo med drugimi zakladi:
Zemljeknjižno zavarovane terjatve 37,814,374 K
Posojila občanom in korporacijam 2,048,214 K
Menice 676,000 K
Vrednostni papirji 30,028,626 K
Vrednost hiš v Ljubljani, Trstu in na Dunaju ter graščin 2,925,746 K
Čisti upravni dobiček—razen vsot, ki se pridenejo rezervnim zakladom — je omenjen dobrodelnim in občekoristnim zavodom, društvom in podjetjem na Kranjskem. Kranjska hranilnica darovala je za take namene do sedaj blizo sedem milijonov kron.

(Nadaljevanje s 2. strani.) Tower, Minn., 1. febr.—Tu se je poročil dne 30. jan. gospod John Bajuk z gospodično Marijo Vajda. Svata je bila pri stariših nevestinih v Soudanu. Svoj dom sta si izbrala v Chisholm, Minn. Mlademu parčku želimo največ blagoslova in sreče. P.

Steulton, Pa., 31. jan. — Cenjeni urednik Amer. Slovenca! Prosim vas, da mi uvrstite teh par vrstic v vaš cenjeni list. Dne 3. januarja 1909 predstava, katero so priredili slovenski fantje v slovenski dvorani, je nepričakovano prav dobro uspela. Vsi igralci so častno rešili svojo nalogo. Veseli smo naših fantov, ker so se v igri tako izurili. Želimo, da bi naši fanti še večkrat imeli predstave. Z delom gre tukaj na boljše. Zimo imamo prav lepo, suho brez snega. Pozdrav vsem! Marko Kofalt.

Steulton, Pa., 1. febr. — Tu se še nekaj dela, a prav polagoma. Stari delavci imamo delo, a novinc ga nobeden ne dobi. Se ni prerokovane prosperitete. Sicer nam je politikaši ne morejo dati. Bo že nekako. Delavec je suženj pa naj bo ta ali ona stranka na krmilu. Ako bi bili delavci složni in vstopali v unije bi se nam vsem drugače godilo. Kaj bo, če eden drugega izpodriva iz dela, a na zadnje pa oba dobita breco. Upati je, da se delavstvo probudi iz spanja. Čas je žel! Tukaj je v Gospodu zaspala ga. Ana Marentič, roj. Jaklevič. Zapušča tužnega soproga in malo hčerko. Večna luč ji sveti!

Prej kot sklenem moram še malo omeniti, da bi bilo jako dobro, ako bi gospodje dopisniki in sodrujniki "A. S." večkrat dopisovali v list, a med dopise vpletali dobre nasvete slovenskim delavcem, ker je ta list menda najbolj razširjen in radi izvrstnih članov in dopisov najbolj koristen za Slovence v Ameriki. Vsak pošten slovenski delavec, ki želi sebi dobro, podpiraj ona podjetja, ki pripoznavajo unije. Slovenski delavci, čitajmo delavski-katoliški list "A. S.!" Pozdrav vsem zavednim čitateljem! J. H.

Willard, Clark Co., Wis., 2. febr. — Cenjeno uredništvo Am. Sl. Prosim, da priobčite ta dopis v cenjeni list Am. Sl. Poročati imam rojakom več važnih stvari o farmarstvu, ali za sedaj nimam še vse gotovo. Poročati pa hočem naše novice. Kakor je znano, da hotra Štoklova obiskuje našo naselbino večkrat. Tako je tudi ta teden prišla iz Eau Claire reke. In to rajzo je prinesla čvrsto punčko našemu sosedu Jožefu Prestar. Zadnji teden je bila tu gospa Katarina Penko iz Rockdale, Ill. in je kupila 40 akrov zemlje severno od Fr. Perovšek farme. Zadnji mesec sta kupila en četrt sekčna zemlje skupaj Anton Zupančič, znani slovenski salunar v La Salle, Ill., in pa Math Laikovic, izurjeni poljedelec iz Oglesby, Ill. Oba sta potrošila dosti denarja, ker sta šla gledat v več krajev zemljo. Šla sta tudi pogleda se gspodom Gram v rajsko dolino blizu Memphis samo 150 milj proč v Missouri. Ali g. Math. Laikovic je kar se obrnil nazaj v Illinois. In drugi mesec bo se preselil se svojo družino na Willard. Vreme je bilo toplo, sneg je izginil popolnoma tukaj. Megleno vreme je bilo celi zadnji teden. Toplomer kaže 10 nad ničlo zdaj in imamo za par centimetrov snega. Zadržno soto je bil snežni vihar "sautist" (od tukaj, ker vlaki so bili ustavljeni. Okoli velikih jezer je to navadno, da vihar se igra se snegom. Pozdravljam vse sobrate K. S. K. Jednote in vse čitatelje Am. Sl. in želim obilo zdravja in sreče. Tebi, Am. Sl., želim pa obilo novih naročnikov in predplačnikov. Z Bogom! Ignac Česnik, farmar.

Waukegan, Ill., 1. svečana. — Cenjeno uredništvo! Z upom in strahom nameril sem se Vam poslati dopis iz naše slovenske naselbine. Pa bojim se, ker skoro gotovo ga bode zadelo tista žalostna usoda namreč v "koš". Ako se pa usmilite in prestavite v Vaš cenjeni list, hočem nakratko omeniti, kako je v naši naselbini.

Z delom se ne moremo nič kaj pohvaliti. Bolj z žalostnim, kakor pa z veselim srcem korakamo proti tovarni s "pelco" v roki, notri pa čakamo, kedaj pride boss in nam ukaže delati. Z vremenom se tudi ne smemo preveč hvaliti, snega ravno toliko, da je zemlja pokrita. Burja je pa tako mrzla pihala, da sem mislil, da imajo v Alaski fabriko zanjo, ker ene dva dni ni hotela jenjati. Za to se pa bolj peči tišimo in prebiramo slovenske časopise. Kar je pa že bolj starih "ledig" fantov pa si sedaj v predpustnem času mislijo, čemu sta dva spola na svetu. Zato pa vsako nedeljo slišimo, da kakšnega okličjejo. Seveda zabave nam ne manjka, če ni "ohcet", je pa "ball", če ni "ball", imamo pa pevsko dramsično društvo Ljubljaničica, ki nam predči igro. Kakor se sliši, se bo 14. svečana igrala igra "Vaški skupuh". In na pustno nedeljo nas bodo pa presenetile slovenska dekleta z igro "Lurška pastarica", katera se bode igrala v prid slov. šole. Zatorej se pričakuje od cenj. občinstva obilne udeležbe. Veliko lepega in koristnega se torej zgodi v naši naselbini, zatorej vsa čast našim slov. podp. društvom in pevskemu društvu Ljubljaničica, ravno tako slovenskim dekletom. Sedaj moram pa zaključiti in nehati z mojimi krevclami in grbami, ker veliko bolj se mi suče glaz v roki kakor pero, če ne res doleti ta dopis ista

usoda, kakor sem jo prej omenil. Zatorej pozdravljam vse cenj. čitatelje in čitalke A. A. to stran in ono stran luže. Tebi, A. S., pa čedalje več naročnikov. Vsakemu slovenskemu fantu pa v tem nerodnem času po eno "zauber deklet". Pavel Bartel.

Iz Adlešič, 18. jan. — Miko Grabrijan iz Dolenjec h. št. 13., ki se je vrnil iz Calumeta v svojo domovino, prinesel mi je 25 K (\$5), katere je poslal Dolenjski kapeli g. Jakob Grahek, doma iz Sel pri Otovcu h. št. 1. Črnomaljske fare. Za ta prelepi dar sem mu prav srčno zahvaljujem in to tem bolj, ker g. darovalec ni iz naše fare. Naj mu povrne Bog stotero na priprošnjo Marije Pomočnice.

Naše župljane bo morda zanimalo zvedeti, koliko je bilo v naši fari lani rojenih, koliko jih je umrlo in koliko se jih je poročilo. Rojenih je bilo 43 otrok, 22 dečkov in 21 deklic. Od teh so bili 3 mrtvorajeni, 3krat pa dvojčki. Umrlo je 33 oseb, 14 moških in 19 ženskih. Od teh 8 otrok izpod 10 let, 11 oseb starih čez 60 let, 6 čez 70 in 3 čez 80. Najstarejša oseba (Miko Špehar iz Bednja) je bila stara 88 let in 8 mesecev. Porok pa je bilo 9.

Letina je bila lani še dosti dobra, kakršne pri tej strašni lanski suši, ki je trajala skoraj celo leto, nikdo ni pričakoval. Le krme so dobili ljudje prav malo, vendar pa nam je je nekaj preskrbela vlada, da bodo ljudje nekako izšli. A prav dobro pa je obrodila trta in tudi večinoma slive in jabolka.

Letošnja zima je večinoma mehka. Snega imamo malo. Bali smo se, da nam bo primanjkovalo vode, ko je bila tudi v jeseni huda suša in ni bilo vode ne po studencih, ne po kalih. A Bog nam je dal večkrat dežja, da smo dobili vode.

Zadnji čas gredo ljudje od nas zopet bolj v Ameriko in jih bo šlo, kakor se sliši, še veliko.

V Dolenjski kapeli je bilo lani 45 maš, a predlani 74.

Vse rojake in župljane lepo pozdravljam. Ivan Šašelj.

Ali Vas nadleguje želodec?

Ali je vaš sestav zabasan? Ste li že čutili neko prenapetost v glavi? Tedaj je čas, da vzamete par Severovih kroglic za jetra, ki se lahko spravijo v želodec s pomočjo vode, tudi vsak čas. Delujejo prav dobro brez kakih slabih nasledkov. Samo eden poskus vas bo de prepričal, da so menadomestno zdrava vilo dobrih lastnosti. Cena 25 centov; v vseh lekarnah. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Skrajna vlnudnost.

Sosedom Marko piše svojemu bogatemu stricu po vsakoletni navadi voščilno pismo in pristavi na koncu to-le opazko: "Prosim lepo, da mi ne zamerrite, ker pišem — bosonog. Ōžulil me je čevljev na desni nogi."

Iz šole.

"Kaj je naredil prerok Jona potem, ko je bil tri dni v ribjem želodcu?" "Najedel se je!"

Vzgleđ.

Bratu necega duhovnika, kateri je vedno pridigal proti nezmernosti, reče nekdo: "Glej, kako uči tvoj brat, ti pa si vendar največji pijanec!" "Tega ne razumeš!" odreže se pijanec, "jaz in moj brat delujeva skupaj. On pridiga in uči proti pijančevanju, jaz sem mu pa — strašnilni vzgled."

AMERIKANSKI SLOVENEK \$1.00 NA LETO.

Anton Nemanich & Son.

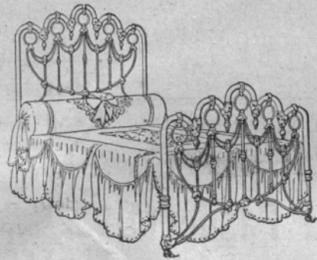

1002 N. CHICAGO STREET
205-7 Ohio St. JOLIET, ILL.
Prvi slovenski pogrebniški ZAVOD IN KONJUSNICA
Chicago Phone 2273 N. W. 416
Priporoča se Slovincem in Hrvatom ob vseh svečanostih kot krstih, porokah, pogrebih i. dr., ter imam na razpolago dobre konje in kočije po zmernih cenah. Na vse pozive, bodisi po dnevu li po noči se to čno ustreza.
PRIVATNA AMBULANCA.
Stanovanje 1000 N. Chicago St. N. W. Phone 344.

Sedaj je čas hraniti denar

Posebna prodaja posteljine in modrocev \$12.00 vredno blago za

\$8.50

Blago je novo.

Pridite si je ogledati

M. E. SAHLER & CO.
209 Jefferson Street
JOLIET, ILL

Žrtve plamenov.

Canton, Kitaj, 1. febr.—Najmanj 200 ljudi je zgorelo v požaru, ki je izbruhnil v brodovju cvetličnih brodom. Našli so že zgorela trupla 170 žrtev, a mnoga se še pogrešajo.

Mi hočemo tvoj denar ti hočes naš les.

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, late, cederne stebre, deske in singlae vsake vrste.

Nas prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupi LUMBER oglasi se pri nas in ogled si našo zalogo! Mi bomo zadovoljili in ti prihranili denar.

W. J. LYONS,

Naš Office in Lumber Yard na voglu DES PLAINES IN CLINTON STS

Vina na prodaj

Naznanjam rojakom, da prodajam naravna vina, pridelek vinograda "Hill Girt Vineyard"

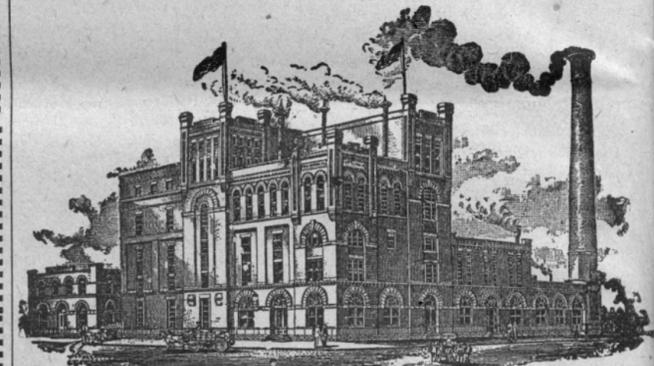
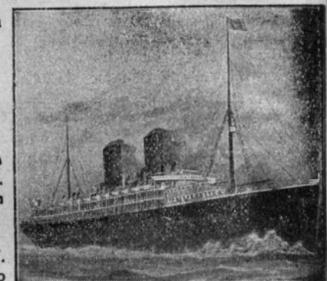
Dobro vino od 35c do 45c gal., staro vino po 50c gal., Riesling vino po 55c galon. Sladki mošt, 24 steklenice za \$5. Fino muškatal vino po 40c gal. Na zahtevanje naročila pošljite pošljam uzorce. Vse

Stephen Jakše,

BOX 77. Crockett, Contra Costa Co., California

Compagnie Generale Transatlantique

FRANCOSKA PROGA.
Kratka zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvatsko.
LA PROVENCE 30,000 H. P.
LA SAVOIE 22,000 H. P.
LA LORRAINE 22,000 H. P.
LA TOURAINE 15,000 H. P.
CHICAGO (New) 9500 H. P.
Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila.
Parniki odplujejo vsak četrtek.
Glavni zastop na 19 State St., N. Y.
Maurice Kozminski, glavni zastopnik za zapad, 71 Dearborn St., Chicago
Frank Medosh, agent; 9478 Ewing Ave., So. Chicago, Ill. A. C. Jankovich, agent; 2127 Archer Ave., Chicago, Ill. Paul Starič, agent, 110 South 17th St., St. Louis, Mo., L. Stern & Son, agents, Joliet, Illinois.

Fred Lehring Brewing Co.
JOLIET, ILL.

FINO PIVO V STEKLENICAH.
BOTTLING DEPT. SCOTT and CLAY STS. OBA TEL.

POZOR POZOR!

Bliza se sezona balov in domačih veselic. Skrbeti je treba, da bo zdrava pijača v dno pri roki. In to je gotovo

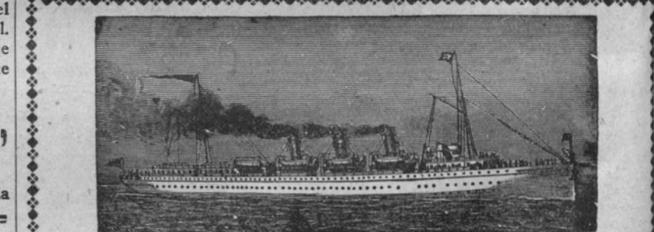
slovenski pop
ki ga izdeluje znana slovenska tvrdka

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott Street, Joliet, Ill.
Chicago tel. 2272, N.W. 480. Ob nedeljah N. W. 344.

Kranski pop je najizvrstnejša pijača proti žeji, bolj okusna in hladilna nego katerakoli druga. Pokusite ga rojaki in rojakinje in prepričani boste, da trdimo zgolj resnico. Nadalje izdeluje ista družba raznovrstne sladke pijače v steklenicah, ki so vredne vsega priporočila. Rojaki podpirajte domače podjetje in držite se gesla:

SVOJI K SVOJIM!

J. J. KUKAR,

Cor. Lake & Utica Sts. Phone 182. WAUKEGAN, ILL.
ZASTOPNIK

vseh parobrodskih družb.

Posiljam denar v staro domovino po najnižjem dnevnem kurzu. Priporočam se rojakom.

Zastopnik za Besley Br'g. Co. Razvažam pivo na dom. Postrežba točna.

Oglasi

v Amerikanskem Slovencu donajajo najboljše uspehe, ker list najbolj razširjen. Trgovcem, ki žele priobčevati oglase v našem listu, pokažemo na željo imenik naročnikov, da se prepričajo. Pišite za cene oglasov. Amer. Slovenec, Joliet

PROTI IZPADANJU LAS.
Priznано najbolje in edino po zdravniških preizkušenih sredstvih proti izpadanju las, perhaju in luskinam je CRESCENT
Pospešuje rast las, brk in brade in daje ženskim lasem lep blesek in prijeten duh.
Škatlja \$2.00, tri škatle \$5.00.
Zahvalno pismo:
Dragi mi Frank:
Jest Vaš prijatelj Jak. Sukl, Vadam znati, da sem prejel vašo zdravila za lase in so mi nucale. Ne bom več jest nikdar pozabil. Presrečni pozdrav!
Jak. Sukl, Box 568, Canon City, Col.
Naročila sprejema:
P. FRANK
221 E. 22 St., New York, N. Y.

Stassen & Stephen
Sobe 201 in 202 Barber Bldg. JOLIET, ILLINOIS
JAVNI NOTAR
Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.
Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drug. škodbi.
Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.
Izdeluje vsakovrstna v notarsko slioko spadajoča pisanja.
Govori nemško in angleško.

POZOR!

Vrednost je dokazna. Kupite "First Mortgage Bonds" od Joliet & Southern Traction Co.

ki plačujejo 5 odstotkov interesa.

Lastniki teh obveznic so po večini jolietški trgovci in delavci ter farmarji, ki vložijo svoj denar v domačo podjetja. Interest na obveznicah se plača vsakih šest mesecev. SEDAJ JE ČAS kupiti te obveznice, ker bodo kmalu razprodane. Ti bondi se prodajajo po \$100, \$500 in \$1000. Lahko jih kupite na mesečna vplačila in tako hranite denar, ki vam bode donajal 5 odst. obresti vsako leto.

Zastopništvo sem jaz, spodaj podpisani prevzel. Kdor toraj želi vložiti svoj denar na varnost in obresti lahko pride k meni, da mu vse natanko razložim.

Pridite k meni za podrobnosti, ali me pa pokličite po telefonu Chicago telefon 741.
Te obveznice prodajajo sledeče banke: Will County National Bank, Joliet; Joliet National Bank, Joliet; Aurora National Bank, Aurora; Old Second National Bank, Aurora; First National Bank, Chicago H'gts; Bank of Chicago Heights, Chicago Heights; Citizens Bank, Frankfort; Grundy Co. Nat. Bank, Morris.

M. H. Nemanich

Chicago telefon 741

1005 N. Chicago St.

Joliet, Ill.